

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

w Zespole Szkół w Chorkówce
w skład, którego wchodzi:

Szkoła Podstawowa im. „Ignacego Łukasiewicza” w Chorkówce
Samorządowe Przedszkole im. „Baśniowa Kraina” w Chorkówce

Spis treści:

ROZDZIAŁ 1

- **PODSTAWOWE TERMINY**

ROZDZIAŁ 2

- **ZASADY BEZPIECZNEJ REKRUTACJI PRACOWNIKÓW.
ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY UCZNIEM
A PERSONELEM SZKOŁY/PRZEDSZKOŁA ORAZ MIĘDZY MAŁOLETNIMI**

ROZDZIAŁ 3

- **ROZPOZNAWANIE I REAGOWANIE NA CZYNNIKI RYZYKA KRZYWDZENIA
UCZNIA/DZIECKA**

ROZDZIAŁ 4

- **PROCEDURA PODEJMOWANIA INTERWENCJI W SYTUACJI PODEJRZENIA
KRZYWDZENIA UCZNIA/DZIECKA PRZEZ OSOBĘ TRZECIĄ, INNEGO UCZNIA
LUB OPIEKUNA**

ROZDZIAŁ 5

- **ZASADY OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH ORAZ WIZERUNKU
MAŁOLETNIEGO**

ROZDZIAŁ 6

- **ZASADY KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH Z DOSTĘPEM DO
SIECI INTERNET. PROCEDURY OCHRONY UCZNIÓW PRZED TREŚCIAMI
SZKODLIWYMI I ZAGROŻENIAMI W SIECI INTERNET ORAZ UTRWALONYMI
W INNEJ FORMIE**

ROZDZIAŁ 7

- **ZASADY USTALENIA PLANU WSPARCIA UCZNIA PO UJAWNIENIU KRZYWDY**

ROZDZIAŁ 8

- **PROCEDURY OKREŚLAJĄCE ZAKŁADANIE „NIEBIESKIEJ KARTY”**

ROZDZIAŁ 9

- **ZASADY UDOSTĘPNIANIA RODZICOM I UCZNIOM STANDARDÓW DO
ZAPOZNANIA SIĘ Z NIMI I ICH STOSOWANIA**

ROZDZIAŁ 10

- ZASADY AKTUALIZACJI STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH ORAZ ZAKRES KOMPETENCJI OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA PRZYGOTOWANIE PERSONELU SZKOŁY/PRZEDSZKOŁA DO STOSOWANIA STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH. MONITORING

ROZDZIAŁ 11

- ZAPISY KOŃCOWE
- WYKAZ TELEFONÓW INSTYTUCJI POMOCNICZYCH, ORAZ TYCH Z KTÓRYMI ZESPÓŁ SZKÓŁ W CHORKÓWCE WSPÓŁPRACUJE
- INSTYTUCJE UDZIELAJĄCE POMOCY I WSPARCIA DLA OPIEKUNA I DZIECKA
- ROZMOWA DIAGNOSTYCZNA
- ZGODA RODZICÓW DZIECI PRZEDSZKOLNYCH NA DZIAŁANIA OPIEKUNÓW WOBEC DZIECKA

Akty prawne, na podstawie których oparte są Standardy Ochrony Małoletnich w Zespole Szkół w Chorkówce:

- 1) Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t. j. Dz.U.z2023r. poz. 1304 zezm.);
- 2) Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606);
- 3) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249);
- 4) Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (t. j. Dz. U z 2022 r. poz. 1138 ze zm.);
- 5) Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (t. j. Dz.U.z1991Nr120poz.526ze zm.);
- 6) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870)
- 7) Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe Dz. U. z 2023 r. poz. 900
- 8) Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela, Dz. U. z 2023 r. poz. 984
- 9) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r., poz. 1798)
- 10) Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. 2011 Nr 45 poz. 235)

ROZDZIAŁ 1 PODSTAWOWE TERMINY

§ 1.

Ilekróć w niemniejszych Standardach jest mowa bez bliższego określenia o:

- 1) **dyrektorze** – należy przez to rozumieć dyrektora Zespołu Szkół w Chorkówce;
- 2) **szkole, jednostce** – należy przez to rozumieć Szkołę Podstawową im. „Ignacego Łukasiewicza” w Chorkówce;
- 3) **przedszkolu** – należy przez to rozumieć Samorządowe Przedszkole im. „Baśniowa Kraina” w Chorkówce;
- 4) **pracowniku** – należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną na podstawie umowy o pracę, umowy o dzieło, umowy zlecenia w Zespole Szkół w Chorkówce;
- 5) **partnerze współpracującym ze szkołą/przedszkolem** – należy przez to rozumieć osoby wykonujące zadania zlecone na terenie szkoły/przedszkola na mocy odrębnych przepisów np. pielęgniarka, dietetyk, fotograf i inne osoby;
- 6) **uczniu/dziecku** – należy przez to rozumieć każdą osobę uczęszczającą do Zespołu Szkół w Chorkówce;
- 7) **małoletnim** – należy przez to rozumieć zgodnie z kodeksem cywilnym osobę od urodzenia do ukończenia 18 roku życia;
- 8) **opiekunie ucznia/dziecka** – należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji i stanowieniu o małoletnim, w szczególności jego przedstawiciel ustawowy;
- 9) **przedstawicielu ustawowym** – należy przez to rozumieć rodzica bądź opiekuna posiadającego pełnię władzy rodzicielskiej lub opiekuna prawnego (osobę reprezentującą dziecko, ustanowioną przez sąd, w sytuacji, gdy rodzicom nie przysługuje władza rodzicielska lub gdy rodzice nie żyją);
- 10) **zgodzie opiekuna małoletniego** – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców małoletniego. Jednak w przypadku braku porozumienia między opiekunami małoletniego należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny;
- 11) **krzywdzeniu małoletniego** – należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika szkoły lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie;

Krzywdzeniem jest:

- a) **przemoc fizyczna** – jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być m. in. złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne. Przemoc fizyczna powoduje lub może spowodować utratę zdrowia bądź też zagrażać życiu,
 - b) **przemoc emocjonalna** – to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie małoletniego, nieustanna krytyka, wciąganie małoletniego w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, stawianie małoletniemu wymagań i oczekiwań, którym nie jest on w stanie sprostać,
 - c) **przemoc seksualna** – to angażowanie małoletniego w aktywność seksualną przez osobę dorosłą. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie małoletniego, współżycie z małoletnim) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie małoletniemu materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm),
 - d) **przemoc ekonomiczna** – to niezapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka, m.in. odpowiedniego odżywiania, ubrania, potrzeb edukacyjnych czy schronienia, w ramach środków dostępnych rodzicom lub opiekunom. Jest to jedna z form zaniedbania,
 - e) **zaniedbywanie** – jest to chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie fizycznych i psychicznych potrzeb dziecka. Może przyjmować formę nierespektowania praw dziecka, co w rezultacie prowadzi do zaburzeń w jego zdrowiu i/lub rozwoju. Do zaniedbywania dziecka dochodzi w relacjach dziecka z osobą zobowiązaną do opieki, wychowania, troski i ochrony,
 - f) **dziecko świadkiem przemocy** – to narażanie dziecka na bycie świadkiem przemocy stosowanej wobec innego członka rodziny.
- 12) **danych osobowych ucznia** - należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację ucznia/dziecka ; imię i nazwisko , adres zamieszkania, adres e-mail umożliwiający identyfikację jego właściciela (np. zawierający imię i nazwisko), numer telefonu komórkowego lub domowego, PESEL, dane o lokalizacji (np. ustawienia lokalizacji w telefonie komórkowym), adres IP, wizerunek;
- 13) **osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich** – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez dyrektora Zespołu Szkół w Chorkówce, pracownika sprawującego nadzór nad realizacją niniejszych Standardów (pedagog);
- 14) **osobie odpowiedzialnej za dostęp do internetu** – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez dyrektora Zespołu Szkół w Chorkówce pracownika, sprawującego nadzór nad korzystaniem z Internetu przez uczniów na terenie Szkoły oraz nad bezpieczeństwem małoletnich w Internecie (informatyk szkolny);

- 15) **przemocy rówieśniczej** (nękanie rówieśnicze, *bullying*). Przemoc rówieśnicza ma miejsce gdy dziecko doświadcza różnych form nękania ze strony rówieśników. Dotyczy działań bezpośrednich lub z użyciem technologii komunikacyjnych (np. za pośrednictwem Internetu i telefonu komórkowego). Przemoc rówieśniczą obserwujemy, gdy szkodliwe działanie ma na celu wyrządzenie komuś przykrości lub krzywdy (intencjonalność), ma charakter systematyczny (powtarzalność), a ofiara jest słabsza od sprawcy bądź grupy sprawców;
- 16) **osobie odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń** – pracownik lub kilku pracowników pedagogicznych lub niepedagogicznych cieszących się zaufaniem dzieci, wyznaczony przez dyrektora, odpowiedzialny za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających dziecku. W przypadku nieobecności inna osoba wskazana do zastępstwa na tym stanowisku (pedagog);
- 17) **osobie odpowiedzialnej za prowadzenie interwencji** – dyrektor lub pracownik pedagogiczny wyznaczony przez dyrektora odpowiedzialny za podejmowanie interwencji wewnątrz szkoły i przed właściwymi organami lub instytucjami. W przypadku nieobecności inna osoba wskazana do zastępstwa na tym stanowisku (pedagog);
- 18) **osobie odpowiedzialnej za udzielanie wsparcia dziecku** – pracownik pedagogiczny wyznaczony przez dyrektora odpowiedzialny za opracowanie planu wsparcia dziecka po ujawnieniu krzywdzenia i monitorowanie jego wykonania. W przypadku nieobecności inna osoba wskazana do zastępstwa na tym stanowisku (pedagog).

ROZDZIAŁ 2

ZASADY BEZPIECZNEJ REKRUTACJI PRACOWNIKÓW. ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY UCZNIEM A PERSONELEM SZKOŁY/ PRZEDSZKOŁA ORAZ MIĘDZY MAŁOLETNIMI.

§ 2.

Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników:

1. Przed zatrudnieniem danej osoby w szkole lub nawiązaniem współpracy w innej formie i powierzeniem jej obowiązków/ działań polegających na pracy z dzieckiem należy ustalić kwalifikacje tej osoby, ustalić czy posiada kompetencje do pracy z dzieckiem w zakresie podejmowanych działań oraz wykluczyć ryzyko wystąpienia z jej strony zagrożenia dla dobra dzieci i zagrożenia ich bezpieczeństwa.
2. W trakcie rekrutacji należy uzyskać od kandydata/kandydatki:
 - a) dane osobowe takie jak imię (imiona) i nazwisko, datę urodzenia, dane kontaktowe, potwierdzone sprawdzeniem dokumentu tożsamości;
 - b) informacje dotyczące: wykształcenia, kwalifikacji zawodowych, przebiegu dotychczasowego zatrudnienia (nie dotyczy opiekunów dzieci wykonujących działania na rzecz szkoły wynikające z przyjętego ogólnie ich zaangażowania w życie szkoły/ klasy/oddziału).
3. Dyrektor przed nawiązaniem stosunku pracy, niezależnie od podstawy nawiązania stosunku pracy (Karta Nauczyciela, Kodeks pracy) oraz terminu jej trwania uzyskuje informacje:
 - 1) w przypadku każdego pracownika, wolontariusza, praktykanta z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego;
 - 2) w przypadku zatrudnienia osoby na stanowisku pedagogicznym, w tym praktykantów i wolontariuszy dopuszczonych do pracy z uczniami zaświadczenie z Rejestru Orzeczeń Dyscyplinarnych dla Nauczycieli;
 - 3) w przypadku zatrudnienia każdej osoby w szkole i dopuszczeniem wolontariuszy lub praktykantów do kontaktu z uczniami i opieki, z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.
4. Nie jest wymagane przedstawienie zaświadczeń, w przypadku, gdy z nauczycielem jest na wiązany kolejny stosunek pracy w tej samej szkole w ciągu 3 miesięcy od dnia rozwiązania albo wygaśnięcia na podstawie art. 20 ust. 5c poprzedniego stosunku pracy.
5. Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach pedagogicznych składają przed nawiązaniem

- stosunku pracy pisemne potwierdzenie spełniania warunku :
- 1) posiadania pełnej zdolności do czynności prawnych i korzystania z praw publicznych
 - 2) że nie toczy się przeciwko kandydatowi postępowanie karne w sprawie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowanie dyscyplinarne.
6. W przypadku zatrudniania kandydata do pracy lub dopuszczenia do kontaktu z dziećmi osoby posiadającej obywatelstwo innego państwa jest on zobowiązany do złożenia przed zatrudnieniem lub dopuszczeniem do kontaktu z uczniami informacji z rejestru karnego państwa, którego jest obywatelem, uzyskiwanej do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.
 7. W przypadku, gdy prawo państwa, którego jest osoba, o której mowa w pkt 4 nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, osoba ta przedkłada się informację z rejestru karnego tego państwa.
 8. W przypadku, gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, o której mowa w ust. 4–5, nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, osoba, o której mowa w pkt 5, składa pracodawcy oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz, że nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.
 9. Oświadczenia, o których mowa w pkt 6, składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
 10. Informacje, o których mowa w pkt 4 – 8, pracodawca utrwała w formie wydruku i załącza do akt osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.
 11. Informacje oraz oświadczenia, o których mowa w pkt 5 - 8, pracodawca załącza do akt osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do takiej działalności.
 12. Zatrudniani pracownicy, praktykanci i wolontariusze przed rozpoczęciem pracy lub dopuszczeniem do kontaktu z uczniami są zobowiązani do zapoznania się z:
 - 1) Statutem szkoły/Statutem przedszkola, 2) Regulaminem pracy, 3) Standardami Ochrony Małoletnich obowiązującymi w szkole/przedszkolu, 4) Zasadami bezpiecznych relacji

- 5) Regulaminami i instrukcjami bhp i ppoż, 6) Kodeksem etyki, 7) Polityką bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych.– **załącznik 2**
13. Potwierdzenie zapoznania się z ww dokumentami oraz oświadczenia o zobowiązaniu się do ich przestrzegania składane jest w formie pisemnej i umieszczone w aktach osobowych lub dołączane do umów o świadczenie działalności wolontariackiej lub praktyki zawodowej, dokumentacji wycieczki.
14. Wzór oświadczenia o niekaralności oraz o toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych stanowi **załącznik 1** do niniejszych Standardów.
15. Wobec partnerów **współpracującym** ze szkołą/przedszkolem wykonujących zadania:
- wychowawcze, edukacyjne,
 - związane z wypoczynkiem,
 - związane z leczeniem,
 - świadczący porady psychologiczne,
 - związane z rozwojem duchowym,
 - uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich

Dyrektor szkoły uzyskuje informacje, czy dane osoby dopuszczanej do jednej z ww. działalności, są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.

§ 3.

1. Zasady bezpiecznych relacji personelu szkoły/przedszkola z jego uczniami/dziećmi:
- 1) podstawową zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez personel Zespołu Szkół w Chorkówce jest działanie dla dobra ucznia/dziecka i w jego interesie. Personel traktuje ucznia/dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec ucznia w jakiegokolwiek formie;
 - 2) zasady bezpiecznych relacji personelu z uczniami obowiązują wszystkich pracowników, praktykantów oraz przedstawicieli organizacji i firm współpracujących ze szkołą /przedszkolem ;
 - 3) znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia, którego wzór stanowi **załącznik nr 2** do niniejszych Standardów.
2. Pracownik szkoły/przedszkola zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnej relacji z uczniami i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec ucznia są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych uczniów.
3. Pracownik szkoły/przedszkola w kontakcie z uczniami/dziećmi:
- 1) zachowuje cierpliwość i odnosi się do ucznia/dziecka z szacunkiem;
 - 2) uważnie wysłuchuje uczniów i stara się udzielać im odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i ich wieku;
 - 3) nie zawstydzia ucznia, nie lekceważy, nie upokarza i nie obraża;
 - 4) nie krzyczy, chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie);
 - 5) nie ujawnia drażliwych informacji o uczniu osobom do tego nieuprawnionym, dotyczy to również ujawniania jego wizerunku.

4. Decyzje dotyczące ucznia powinny zawsze uwzględniać jego oczekiwania, ale również brać pod uwagę bezpieczeństwo pozostałych uczniów.
5. Uczeń ma prawo do prywatności, odstąpienie od zasad poufności każdorazowo musi być uzasadnione, a uczeń o takim fakcie powinien być jak najszybciej poinformowany.
6. Pracownikowi szkoły/przedszkola nie wolno w obecności uczniów stosownie żartować, używać wulgaryzmów, wykonywać obraźliwych gestów, wypowiadać treści o zabarwieniu seksualnym.
7. Pracownikowi szkoły/przedszkola nie wolno wykorzystywać przewagi fizycznej ani stosować gróźb.
8. Pracownik szkoły/przedszkola zobowiązany jest do równego traktowania uczniów, niezależnie od ich płci, orientacji seksualnej, wyznania, pochodzenia etnicznego czy też niepełnosprawności.
9. Pracownik szkoły/przedszkola zobowiązany jest do zachowania w poufności informacji uzyskanych w związku z pełnioną funkcją lub wykonywaną pracą, dotyczących zdrowia, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych, seksualności, orientacji seksualnej, pochodzenia rasowego lub etnicznego, poglądów politycznych, przekonań religijnych lub światopoglądów uczniów.
10. Pracownik szkoły/przedszkola nie może utrzymywać wizerunku uczniów w celach prywatnych, również zawodowych, jeżeli opiekun ucznia nie wyraził na to zgody.
11. Pracownikowi zabrania się przyjmowania prezentów od uczniów oraz ich opiekunów. Wyjątki stanowią drobne, okazjonalne podarunki związane ze świętami w roku szkolnym, np. prezentów składkowych, kwiatów, czekoladek, itp.

§ 4.

Pracownikowi szkoły bezwzględnie zabrania się (pod groźbą kary, w tym więzienia i utraty pracy):

- 1) nawiązywać relacji seksualnych z uczniem;
- 2) składać uczniowi propozycji o charakterze seksualnym i pornograficznym, w tym również udostępniania takich treści;
- 3) proponować uczniom alkoholu, wyrobów tytoniowych i innych używek (narkotyków, tzw. dopalaczy).

§ 5.

1. Pracownik zobowiązany jest do zapewnienia uczniom w sytuacji, kiedy poczują się niekomfortowo, stosownej pomocy, zgodnej z instrukcją jej udzielania.
2. Wychowawcy oddziałów zobowiązani są do przedstawienia uczniom Standardów Ochrony Małoletnich, które obowiązują w szkole/przedszkolu i zapewnienia im, iż otrzymają odpowiednią pomoc.

3. W przypadku, gdy pracownik zauważy niepokojące zachowanie lub sytuację, zobowiązany jest reagować zgodnie z instrukcją postępowania.
4. W przypadku delikatnych spraw, gdzie jest podejrzenie o nieprzestrzeganie Standardów należy poinformować dyrektora (np. zauroczenie ucznia w pracowniku bądź pracownika w uczniu).

§ 6.

1. Każde przemocowe zachowanie wobec ucznia/dziecka jest niedozwolone (np. popychanie, bicie, szturchanie, itp.)
2. Pracownik powinien unikać dotyku ucznia/dziecka w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany. Jeśli w odczuciu pracownika uczeń/dziecko potrzebuje kontaktu fizycznego, np. przytulenia, powinien mieć uzasadnienie swojego zachowania względem ucznia/dziecka. Kierować się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję ucznia/dziecka, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie)
3. Kontakt fizyczny z uczniem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
4. Pracownik nie powinien angażować się w zabawy typu: łaskotanie, udawane walki, brutalne zabawy fizyczne itp.
5. Pracownik, który ma świadomość, iż uczeń doznał jakiejś krzywdy, np. znęcania fizycznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z uczniem, wykazując zrozumienie i wyczucie. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że dziecko będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach pracownik powinien reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc dziecku zrozumieć znaczenie osobowych granic.
6. Niedopuszczalne jest również spanie pracownika w jednym łóżku lub pokoju z uczniem podczas wycieczek szkolnych.
7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny pracownika z uczniem. Do sytuacji takich zaliczyć można:
 - a) pomoc uczniowi niepełnosprawnemu w czynnościach higienicznych, jeśli typ niepełnosprawności tego wymaga, a uczeń/ jego opiekun wyrazi zgodę;
 - b) pomoc uczniowi niepełnosprawnemu w spożywaniu posiłków;
 - c) pomoc uczniowi niepełnosprawnemu w poruszaniu się po szkole;
 - d) zajęcia opiekuńcze, edukacyjne i specjalistyczne wymagające kontaktu fizycznego
 - e) w sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych wobec dziecka przedszkolnego pracownik unika innego niż niezbędny kontakt fizyczny z dzieckiem. Dotyczy to zwłaszcza pomagania dziecku w ubieraniu i rozbieraniu, jedzeniu, myciu i w korzystaniu z toalety. Osoba odpowiedzialna za pielęgnację i opiekę higieniczną nad dziećmi przedszkolnymi zostanie przeszkolona w tym kierunku.

§ 7.

1. Co do zasady kontakt z dziećmi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów edukacyjnych lub wychowawczych.
2. Nie wolno zapraszać dzieci do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy. Obejmuje to także kontakty z dziećmi poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, prywatny e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych).
3. Nie wolno nawiązywać kontaktów z uczniami i uczennicami poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych. Jeśli profil pracownika szkoły/przedszkola jest publicznie dostępny, dzieci i ich rodzice/opiekunowie będą mieć wgląd w jego cyfrową aktywność.
4. Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z dziećmi i ich rodzicami lub opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (służbowy-mail, służbowy telefon, służbowy komunikator, dziennik elektroniczny)
5. Jeśli zachodzi konieczność spotkania z dziećmi poza godzinami pracy, trzeba poinformować o tym dyrektora, a rodzice/opiekunowie prawni dzieci muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.
6. W przypadku, gdy pracownika łączą z rodzicami, opiekunem ucznia/dziecka relacje rodzinne lub towarzyskie, zobowiązany on jest do zachowania pełnej poufności, w szczególności do utrzymania w tajemnicy spraw dotyczących innych uczniów, opiekunów i pracowników.
7. Jeżeli dla realizacji celów edukacyjnych bądź wychowawczych niezbędna jest komunikacja poprzez kanały internetowe (np. grupy w mediach społecznościowych) należy zadbać by dostęp do nich miał również inny pracownik szkoły dla zachowania przejrzystości działań. Każdorazowo musi być to kontakt jawny, prowadzony za wiedzą i zgodą dyrektora szkoły i opiekunów dzieci.
8. W trakcie lekcji lub innych aktywności prowadzonych przez szkołę należy wyłączyć funkcjonalność bluetooth w osobistym urządzeniu elektronicznym.

§ 8.

1. Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi w Zespole Szkół w Chorkówce uwzględniając sytuację dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnością:
 - 1) szkoła uwzględnia sytuację dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami. Uczniowie / dzieci mają prawo do życia i przebywania w bezpiecznym środowisku, także w szkole/przedszkolu. Nauczyciele i personel szkoły/przedszkola chronią uczniów/dzieci i zapewniają im bezpieczeństwo.
 - 2) każda pomoc świadczona dziecku ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami, następuje w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa i uwzględnia najlepszy interes dziecka.
 - 3) indywidualne podejście do dzieci ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi, w tym z niepełnosprawnościami, obejmuje także:
 - wypracowanie zrozumiałej formy komunikacji wzajemnej – w języku/sposobie

- komunikacji używanym przez dziecko – dostosowanej do możliwości psychofizycznych dziecka i umożliwiającej wyrażenie przez dziecko swojej woli, w tym akceptacji lub sprzeciwu, co do pewnych czynności/zachowań¹, o ile jest to zasadne przy wykorzystaniu alternatywnych lub wspomagających metod komunikacji²,
- przekazywanie dziecku w zrozumiały sposób wiedzy o jego prawach i obowiązkach oraz możliwościach uzyskania pomocy, upewniając się, że przekaz jest dla niego jasny i klarowny,
 - zapoznanie dziecka w zrozumiały dla niego sposób z obowiązującymi w szkole normami i zasadami oraz konsekwencjami ich naruszania dla wszystkich stron,
 - przekazywanie dziecku w zrozumiały dla niego sposób jak powinno się zachować w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu,
 - przekazywanie dziecku w zrozumiały dla niego sposób jakie zachowania stanowią naruszanie granic prywatności/intymności innych osób, jakie zachowania krzywdzą innych oraz jakie sprawiają innym ból i cierpienie,
 - zadbanie, aby reakcja osoby dorosłej nie skutkowała negatywnym nastawieniem innych dzieci do dziecka, na rzecz którego podjęto interwencję
- 4) Uczniowie/dzieci mają obowiązek przestrzegania zasad i norm zachowania oraz postępowania określonego w statucie szkoły/przedszkola.
2. Uczniowie uznają prawo innych uczniów do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność. Nie naruszają praw innych uczniów – nikogo nie dyskryminują ze względu na jakąkolwiek jego odmiennost.
3. Zachowanie i postępowanie uczniów wobec kolegów oraz innych osób nie narusza ich poczucia godności/wartości osobistej. Uczniowie są zobowiązani do respektowania praw i wolności osobistych swoich kolegów i koleżanek, ich prawa do własnego zdania, do poszukiwań i popełniania błędów, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania – w ramach społecznie przyjętych norm i wartości.
4. Kontakty między uczniami cechuje zachowanie przez nich wysokiej kultury osobistej, np. używanie zwrotów grzecznościowych typu proszę, dziękuję, przepraszam; uprzejmość, życzliwość, poprawny, wolny od wulgaryzmów język, kontrola swojego zachowania i emocji, wyrażanie sądów i opinii w spokojny sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi.
5. Uczniowie budują wzajemne relacje poprzez niwelowanie konkurencyjności między sobą w różnych obszarach życia, wzajemne zrozumienie oraz konstruktywne, bez użycia siły, rozwiązywanie problemów i konfliktów między sobą. Akceptują i szanują siebie nawzajem.

¹Nie dotyczy świadczeń opieki zdrowotnej, w których sprzeciw i akceptacja jest uregulowana odrębnymi przepisami.

²Komunikacja wspomagająca i alternatywna (Augmentative and Alternative Communication, AAC) – korzystanie z pomocy komunikacyjnych, form i sposobów porozumiewania się rozumianego jako odbieranie i nadawanie komunikatów, w tym w mowie i piśmie, które wspierają, uzupełniają lub zastępują mowę w celu funkcjonalnej komunikacji. *Obejmuje procesy uzupełniające (komunikacja wspomagająca) i/lub zastępujące (komunikacja alternatywna) naturalną mowę i/lub pismo w celu maksymalizowania umiejętności komunikacyjnych ich użytkowników (użytkownicy AAC), które są niezbędne do skutecznego porozumiewania się i społecznego funkcjonowania w codziennym życiu (Grycman M., Kaczmarek B.B., Podręczny słownik terminów AAC (komunikacji wspomagającej i alternatywnej), Impuls, Kraków 2014).*

6. Uczniowie okazują zrozumienie dla trudności i problemów kolegów/koleżanek i oferują im pomoc. Nie kpią, nie szydzą z ich słabości, nie wyśmiewają ich, nie krytykują.
7. W kontaktach między sobą uczniowie nie powinni zachowywać się prowokacyjnie i konkurencyjnie. Nie powinni również mieć poczucia zagrożenia czy odczuwać wrogości ze strony kolegów.
8. Uczniowie mają prawo do własnych poglądów, ocen i spojrzenia na świat oraz wyrażania ich, pod warunkiem, że sposób ich wyrażania wolny jest od agresji i przemocy oraz nikomu nie wyrządza krzywdy.
9. Bez względu na powód, agresja i przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna wśród uczniów nigdy nie może być przez nich akceptowana lub usprawiedliwiona. Uczniowie nie mają prawa stosować z jakiegokolwiek powodu słownej, fizycznej i psychicznej agresji i przemocy wobec innych uczniów.
10. Uczniowie mają obowiązek przeciwstawiania się wszelkim przejawom brutalności i wulgarności oraz informowania pracowników szkoły o zaistniałych zagrożeniach.
11. Jeśli uczeń jest świadkiem stosowania przez innego ucznia/uczniów jakiejkolwiek formy agresji lub przemocy, ma obowiązek reagowania na nią, np: pomaga ofierze, chroni ją, szuka pomocy dla ofiary u osoby dorosłej (zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami).
12. Wszyscy uczniowie/dzieci znają obowiązujące w szkole/przedszkolu procedury bezpieczeństwa – wiedzą, jak zachowywać się w sytuacjach, które zagrażają ich bezpieczeństwu lub bezpieczeństwu innych uczniów/dzieci, gdzie i do kogo (dorosłego) mogą się w szkole/przedszkolu zwrócić o pomoc.
13. Jeśli uczeń/dziecko stał się ofiarą agresji lub przemocy, może uzyskać w szkole/przedszkolu pomoc, zgodnie z obowiązującymi w niej procedurami.
14. Niedozwolone zachowania małoletnich w szkole/przedszkolu.

Stosowanie agresji i przemocy wobec uczniów/dzieci i innych osób:

- a) agresji i przemocy fizycznej w różnych formach, np.:
 - bicie, uderzenie, popychanie, kopanie, opluwanie,
 - wymuszenia,
 - napastowanie seksualne,
 - nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą,
 - fizyczne zaczepki,
 - zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań,
 - rzucanie w kogoś przedmiotami,
- b) agresji i przemocy słownej w różnych formach, np.:
 - obelgi, wyzwiska,
 - wyśmiewanie, drwienie, szydzenie z ofiary,
 - bezpośrednie obrażanie ofiary,
 - plotki i obraźliwe żarty, przedrzeźnianie ofiary,
 - groźby,

- c) agresji i przemocy emocjonalnej/psychicznej w różnych formach, np.:
- poniżanie, wykluczanie, izolacja, odtrącanie, milczenie, manipulowanie,
 - pisanie na ścianach (np. w toalecie lub na korytarzu),
 - wulgarne gesty,
 - śledzenie, szpiegowanie,
 - obraźliwe sms-y i mms-y,
 - wiadomości na forach internetowych lub tzw. pokojach do czatowania,
 - telefony i e-maile zawierające groźby, poniżające, wulgarne, zastraszające,
 - niszczenie, zabieranie rzeczy należących do ofiary, wyzyskiwanie
 - zastraszanie,
 - gapienie się,
 - szantażowanie.
15. Stwarzanie niebezpiecznych sytuacji w szkole/przedszkolu, np. rzucanie kamieniami, przynoszenie do szkoły ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji (środków pirotechnicznych, noży, zapalniczek), używanie ognia na terenie szkoły.
16. Nieuzasadnione, bez zgody nauczyciela opuszczanie sali lekcyjnej/sali przedszkolnej, w tym wagarowanie. Wyjście bez zezwolenia poza teren szkoły/ przedszkola, w trakcie przerwy lub lekcji.
17. Celowe nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć i zabaw zorganizowanych w szkole/przedszkolu. Celowe zachowania zagrażające zdrowiu bądź życiu.
18. Niewłaściwe zachowanie podczas wycieczek szkolnych/przedszkolnych i przerw międzylekcyjnych, np. przebywanie w miejscach niedozwolonych, bieganie, itp.
19. Uleganie nałogom, np. palenie papierosów, picie alkoholu.
20. Rozprowadzanie i stosowanie narkotyków, środków odurzających.
21. Niestosowne odzywanie się do kolegów, lub innych osób, używanie wulgaryzmów w szkole/przedszkolu lub poza nią.
22. Celowe niszczenie lub nieszanowanie własności innych osób oraz własności szkolnej/przedszkolnej.
23. Kradzież lub przywłaszczenie własności kolegów lub innych osób oraz własności szkolnej.
24. Wyłudzenie pieniędzy lub innych rzeczy od uczniów.
25. Wysługiwanie się innymi uczniami w zamian za korzyści materialne.
26. Rozwiązywanie w sposób siłowy konfliktów z kolegami. Udział w bójce.
27. Szykanowanie uczniów lub innych osób w szkole z powodu odmienności przekonań, religii, światopoglądu, płci, wyglądu, poczucia tożsamości, pochodzenia, statusu ekonomicznego i społecznego, niepełnosprawności.
28. Niereagowanie na niewłaściwe zachowania kolegów (bicie, wyzywanie, dokuczanie).
29. Znęcanie się (współudział w znęcaniu się nad kolegami, zorganizowana przemoc, zastraszanie).
30. Aroganckie, niegrzeczne zachowanie wobec kolegów, wulgaryzmy. Kłamanie, oszukiwanie kolegów i innych osób w szkole.
31. Fotografowanie lub filmowanie zdarzeń z udziałem innych uczniów/osób bez ich zgody.
32. Upublicznianie materiałów i fotografii bez zgody obecnych na nich osób.
33. Stosowanie wobec innych uczniów oraz innych osób różnych form cyberprzemocy.

**Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia
będącego pod opieką nauczyciela w szkole lub poza nią stwarzającego zagrożenie
dla bezpieczeństwa i zdrowia własnego oraz innych:**

1. Nauczyciel, który jest świadkiem agresywnego zachowania ucznia (bójka, pobicie), zobowiązany jest do natychmiastowego odizolowania sprawcy od ofiary i przerwania aktu przemocy.
2. Podjęcie przez nauczyciela próby wyciszenia agresywnego zachowania ucznia poprzez rozmowę z nim. W przypadku, gdy rozmowa nie skutkuje, nauczyciel poprzez przewodniczącego klasy lub dyżurnego ucznia zawiadamia pedagoga / psychologa / dyrektora / innego nauczyciela o zaistniałej sytuacji.
3. Nauczyciel zapewnia bezpieczeństwo i ewentualnie konieczną pomoc medyczną wszystkim uczestnikom zajęcia. Jeśli to możliwe zostaje przeprowadzona rozmowa mająca na celu ustalenie przyczyn i okoliczności zdarzenia.
4. **W sytuacji koniecznej nauczyciel ma możliwość przytrzymania ucznia**, co później uzasadnia w notatce.
5. Poinformowanie rodziców o zachowaniu ucznia i ewentualnym zabraniu go do domu.
6. W sytuacji bardzo agresywnego zachowania ucznia (zagrożenie, napaść fizyczna, pobudzenie fizyczne, niemożność uspokojenia przez nauczyciela, dewastacja mienia szkolnego pod wpływem silnego wzburzenia), zawiadomienie rodziców ucznia i (lub) policji lub pogotowia ratunkowego.
7. Po jednorazowym agresywnym zachowaniu rodzic / opiekun prawny **podpisuje zgodę na przytrzymywanie ucznia** przy kolejnym agresywnym zachowaniu **Załącznik 9 .**
W przedszkolu taką zgodę podpisuje rodzic/prawny opiekun na pierwszym spotkaniu.
8. Brak takiej zgody jest podstawą do wezwania policji / pogotowia ratunkowego w przypadku pojawienia się zachowań agresywnych.
9. Wychowawca informuje rodziców o zaistniałej sytuacji i wspólnie ustalają dobór metod wychowawczych. Nauczyciel będący świadkiem zdarzenia pisze notatkę
10. O zaistniałej sytuacji nauczyciel informuje dyrektora szkoły. Pedagog/dyrektor przeprowadza rozmowę dyscyplinującą z uczniem, uświadamiając mu nieodpowiednie zachowanie, a następnie **zawiera z nim umowę** dotyczącą poprawy zachowania oraz dalszych konsekwencji w przypadku braku poprawy.
11. W przypadku wystąpienia powtarzających się ataków agresji ze strony tego ucznia, pedagog/psycholog i wychowawca klasy podejmuje współpracę z PPP i policją oraz w porozumieniu z dyrektorem szkoły kieruje wniosek do sądu o zastosowanie środka wychowawczego zapobiegającego demoralizacji ucznia.
12. W szkole zapewnia się obecność osoby posiadającej przeszkolenie i umiejętność udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Szczególne warunki rozmowy interwencyjnej:

- rozmowa powinna być przeprowadzona bez presji czasu, pospieszania dziecka oraz powinna być dostosowana do potrzeb i możliwości dziecka;
- miejsce jej przeprowadzenia winno uwzględniać m.in. specyfikę odbioru i przetwarzania bodźców sensorycznych przez dziecko;

- należy wziąć pod uwagę język i sposoby komunikacji dziecka;
- osoba prowadząca rozmowę winna znać sposoby regulacji emocji przez dziecko oraz mieć wiedzę, czy u dziecka występują zachowania trudne (np. zachowania agresywne, autoagresywne);
- podczas rozmowy trzeba pozwolić dziecku na swobodną wypowiedź, w tym ujawnienie obaw, nie przerywać, nie krytykować, nie uzupełniać wypowiedzi własnymi domysłami, nie komentować treści przekazywanych przez dziecko, nie minimalizować znaczenia tego, co się wydarzyło;
- rozmowa powinna przebiegać w spokojnej atmosferze; po jej zakończeniu dziecko winno zostać objęte adekwatnym wsparciem do czasu ustabilizowania sytuacji i wyciszenia zachowania;
- nie wolno pozostawić dziecka samemu sobie, „stracić z pola widzenia” do momentu uzyskania pewności, że sytuacja jest ustabilizowana.

ROZDZIAŁ 3

ROZPOZNAWANIE I REAGOWANIE NA CZYNNIKI RYZYKA KRZYWDZENIA UCZNIA/DZIECKA

§ 9.

1. Pracownicy szkoły/przedszkola posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich, takie jak:
 - 1) uczeń jest często brudny, nieprzyjemnie pachnie;
 - 2) uczeń kradnie jedzenie, pieniądze itp.;
 - 3) uczeń żebrze - uczeń jest głodny;
 - 4) uczeń nie otrzymuje potrzebnej mu opieki medycznej, okularów itp.;
 - 5) uczeń nie ma przyborów szkolnych, odzieży i butów dostosowanych do warunków atmosferycznych;
 - 6) uczeń ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, ugryzienia, rany, oparzenia, złamania, obrzęki spowodowane zimnem), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić. Obrażenia są w różnej fazie gojenia;
 - 7) podawane przez ucznia wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, nie możliwe, niespójne itp., uczeń często je zmienia;
 - 8) pojawia się niechęć do lekcji wychowania fizycznego - uczeń nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody;
 - 9) boi się rodzica lub opiekuna, boi się powrotu do domu;
 - 10) był pozostawiany w domu bez opieki
 - 11) uczeń wzdyga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła;
 - 12) uczeń cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.;
 - 13) uczeń jest bierny, wycofany, uległy, przestraszony, depresyjny itp. lub zachowuje się agresywnie, buntuje się, samookalecza się itp.;
 - 14) uczeń osiąga słabsze wyniki w nauce w stosunku do swoich możliwości ze względu na nowe czynniki w rodzinie
 - 15) uczeń ucieka w świat wirtualny (gry komputerowe, internet);
 - 16) używa środków psychoaktywnych;
 - 17) nadmiernie szuka kontaktu z dorosłym (tzw. „lepkość” małoletniego);
 - 18) w pracach artystycznych, rozmowach, zachowaniu ucznia zaczynają dominować elementy/motywy seksualne;
 - 19) uczeń jest rozbudzony seksualnie niestosownie do sytuacji i wieku;
 - 20) uczeń ucieka z domu;
 - 21) nastąpiła nagle i wyraźna zmiana zachowania ucznia;
 - 22) powolny wzrost i rozwój
 - 23) zachowania destrukcyjne i autodestrukcyjne, tiki nerwowe
 - 24) zaburzenia w przyjmowaniu pokarmu
 - 25) zachowania regresywne

- 26) uczeń mówi o przemocy.
2. Jeżeli z objawami u ucznia współwystępują określone zachowania rodziców lub opiekunów, to podejrzenie, że uczeń jest krzywdzony jest szczególnie uzasadnione. Niepokojące zachowania rodziców to:
- 1) rodzic (opiekun) podaje nieprzekonujące i sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnień przyczyn obrażeń ucznia;
 - 2) rodzic (opiekun) odmawia, nie utrzymuje kontaktów z osobami zainteresowanymi losem ucznia;
 - 3) rodzic (opiekun) mówi o małoletnim w negatywny sposób, ciągle obwinia, poniża, strofuje ucznia (np.: używając określeń takich jak „idiota”, „gnojek”, „gówniarz”);
 - 4) rodzic (opiekun) poddaje małoletniego surowej dyscyplinie lub jest nadopiekuńczy, lub zbyt pobłażliwy, lub odrzuca małoletniego;
 - 5) rodzic (opiekun) nie interesuje się losem i problemami małoletniego;
 - 6) rodzic (opiekun) często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa małoletni;
 - 7) rodzic (opiekun) jest apatyczny, pogrążony w depresji;
 - 8) rodzic (opiekun) zachowuje się agresywnie;
 - 9) rodzic (opiekun) ma zaburzony kontakt z rzeczywistością np. reaguje nieadekwatnie do sytuacji;
 - 10) wypowiada się niespójnie;
 - 11) rodzic (opiekun) nie ma świadomości lub neguje potrzeby małoletniego;
 - 12) rodzic (opiekun) faworyzuje jedno z rodzeństwa;
 - 13) rodzic (opiekun) przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym lub werbalnym;
 - 14) rodzic (opiekun) nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających
 - 15) historia przemocy w rodzinie;
 - 16) niekompetencje rodzica (opiekuna) z powodu ekstremalnych przekonań, np. kwestii żywienia, kulturowych.
3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, pracownicy szkoły/przedszkola podejmują rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania stosownej pomocy.
4. Pracownicy szkoły/przedszkola monitorują sytuację i dobrostan ucznia.
5. Ochrona dziecka.
- a) w przypadku pracy z dzieckiem, które doświadczyło krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania zachowaj ostrożność i dystans w celu ochrony dziecka. Zawsze tłumacz dziecku granice relacji.
 - b) w sytuacji podejrzenia lub ujawnienia krzywdzenia zawsze stwórz dziecku możliwość wypowiedzenia się, przedstawienia swojego zdania/opinii, pamiętając, że może to być dla dziecka pierwsza i jedyna rozmowa (dziecko może już nie podjąć więcej prób poszukiwania wsparcia).

Szczególnie ważne jest, by:

- wyrazić swoją troskę poprzez deklarację, że się dziecku wierzy;
- zapewnić dziecko, że dobrze uczyniło podejmując rozmowę o doznanej krzywdzie;
- wyjaśniać dziecku, że nie jest winne zaistniałej sytuacji;
- jednoznacznie negatywnie ocenić każdą formę przemocy, dając wyraźny sygnał, że jest ona niedopuszczalna i należy jej zapobiegać/powstrzymać;
- odpowiednio poinformować dziecko, że tą sprawą zajmą się inne odpowiednie osoby, w tym udzielić mu informacji, że podjęte zostaną działania zapewniające mu bezpieczeństwo i że nie jest winne temu, co się stało.

ROZDZIAŁ 4
PROCEDURA PODEJMOWANIA INTERWENCJI W SYTUACJI PODEJRZENIA
KRZYWDZENIA UCZNIA/DZIECKA PRZEZ OSOBĘ
TRZECIĄ, INNEGO UCZNIA LUB OPIEKUNA

§ 10.

1. Schemat podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia ucznia przez osoby trzecie, związane ze szkołą/przedszkolem tj. pracownicy szkoły/przedszkola, dziadkowie uczniów/dzieci, praktykanci, przedstawiciele organizacji i firm współpracujących z Zespołem Szkół w Chorkówce:

- 1) jeśli pracownik podejrzewa, że uczeń/dziecko doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego życie, zobowiązany jest do zapewnienia uczniowi bezpiecznego miejsca i odseparowania go od osoby stwarzającej zagrożenie, a następnie zawiadomienia dyrektora, pedagoga szkolnego oraz **policję pod nr 112 lub 997** albo do pisemnego poinformowania policji/prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa. W zawiadomieniu pracownik podaje swoje dane, dane ucznia oraz dane osoby podejrzanego o krzywdzenie ucznia, a także opis sytuacji z najważniejszymi faktami. Zawiadomienie adresuje się do najbliższej jednostki. Pedagog szkolny wraz z pracownikiem/wychowawcą wypełnia Kartę Interwencji, dodatkowo pracownik pisze notatkę ;
- 2) jeśli pracownik podejrzewa, że uczeń doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej (np. popychanie, klapsy, poniżanie, ośmieszanie), zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo ucznia i odseparowania go od osoby krzywdzącej. Następnie powinien zawiadomić dyrektora, aby mógł podjąć właściwe działania wobec osoby krzywdzącej. Pracownik pisze notatkę;
- 3) jeśli pracownik zauważy niepokojące zachowania pracownika lub innej osoby dorosłej (np. rodzica/opiekuna innego dziecka) wobec uczniów, np. krzyki, niestosowne komentarze, zobowiązany jest zadbać o bezpieczeństwo ucznia i odseparować go od osoby podejrzanego o krzywdzenie, następnie poinformować dyrektora. Dyrektor przeprowadza rozmowę dyscyplinującą z pracownikiem, aby w razie konieczności zakończyć z nim współpracę. Pracownik pisze notatkę;

2. Schemat podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia ucznia przez osobę nieletnią:

- 1) jeśli pracownik podejrzewa, że uczeń doświadcza przemocy ze strony osoby nieletniej z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego życie, zobowiązany jest do zapewnienia uczniowi bezpiecznego miejsca i odseparowania go od osoby stwarzającej zagrożenie. Ponadto, zawiadamia dyrektora i pedagoga szkolnego. Pracownik pisze notatkę.

Pedagog:

- przeprowadza rozmowę z uczniem pokrzywdzonym i z uczniem podejrzanym o czyn zabroniony w celu wyjaśnienia okoliczności sytuacji zagrażających zdrowiu i życiu ucznia;
- powiadamia rodziców/opiekunów poszkodowanego ucznia oraz rodziców/opiekunów ucznia podejrzanego o czyn zabroniony;
- wraz z pracownikiem/wychowawcą wypełnia Kartę Interwencji;
- powiadamia odpowiedni sąd rodzinny lub policję, wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa, podając dane jak w przypadku opisanym w § 9 ust.1 pkt 1;

2) jeśli pracownik podejrzewa, że uczeń doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony osoby nieletniej, zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo ucznia i odseparowania go od osoby krzywdzącej. Ponadto zawiadamia dyrektora i pedagoga.

Pedagog:

- przeprowadza rozmowę z uczniem pokrzywdzonym i z uczniem podejrzanym o stosowanie przemocy w celu wyjaśnienia okoliczności sytuacji zagrażających zdrowiu i życiu innego ucznia;
- powiadamia rodziców/opiekunów poszkodowanego ucznia oraz rodziców/opiekunów ucznia podejrzanego o stosowanie przemocy;
- wraz z pracownikiem/wychowawcą wypełnia Kartę Interwencji
- w przypadku braku poprawy powiadamia odpowiedni sąd rodzinny, z wnioskiem o wgląd w sytuację rodziny, **załącznik 3**

3. Schemat podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia ucznia przez jego opiekuna:

1) jeśli pracownik podejrzewa, że uczeń doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego życie ze strony opiekuna, zobowiązany jest do zapewnienia uczniowi bezpiecznego miejsca i odseparowania go od osoby stwarzającej zagrożenie. Ponadto zawiadamia dyrektora, pedagoga szkolnego oraz **policję pod nr 112 lub 997** albo pisemnie informuje policję/prokuraturę o możliwości popełnienia przestępstwa. W zawiadomieniu pracownik podaje swoje dane, dane ucznia oraz dane osoby podejrzanego o krzywdzenie ucznia, a także opis sytuacji z najważniejszymi faktami. Zawiadomienie adresuje się do najbliższej jednostki. Pracownik pisze notatkę. Pedagog wraz z pracownikiem/wychowawcą wypełnia Kartę Interwencji.

2) jeśli pracownik podejrzewa, że uczeń doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony opiekuna, zobowiązany jest do powiadomienia dyrektora i pedagoga szkolnego w celu przeprowadzenia rozmowy z opiekunami ucznia. Pracownik pisze notatkę. Podczas rozmowy pedagog szkolny informuje opiekunów o możliwości

udzielenia wsparcia psychologicznego. W przypadku braku współpracy opiekuna lub powtarzającej się przemocy, pedagog szkolny, w porozumieniu z dyrektorem, powiadamia właściwy ośrodek pomocy społecznej (na piśmie lub mailowo), jednocześnie składa wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny;

- 3) jeśli pracownik podejrzewa, że małoletni jest zaniedbywany lub jego opiekun jest niewydolny wychowawczo, powinien powiadomić pedagoga szkolnego, który, w porozumieniu z dyrektorem, przeprowadza rozmowę z opiekunem, proponując mu możliwość wsparcia psychologicznego. Pracownik pisze notatkę. Jeśli sytuacja ucznia się nie poprawi, pedagog szkolny zobowiązany jest, w porozumieniu z dyrektorem, zawiadomić ośrodek pomocy społecznej.

§ 11.

1. W każdym przypadku zauważenia krzywdzenia ucznia należy uzupełnić **Kartę Interwencji w przypadku zastosowania procedur podejrzenia krzywdzenia małoletniego (załącznik nr 4 pkt 1-9)**, która przechowywana jest w dokumentacji pedagoga szkolnego.
2. W przypadku podejrzeń wobec pracownika, kopię Karty Interwencji załącza się do akt osobowych pracownika szkoły.

ROZDZIAŁ 5
ZASADY OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH
ORAZ WIZERUNKU MAŁOLETNIEGO

§ 12.

1. Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) 9 Dz.U.UE.L. z 2016 r. nr 119, str. 1 z późn. zm.).
2. Pracownik lub współpracownik szkoły/przedszkola ma obowiązek zachowania w tajemnicy dane osobowe, które przetwarza, oraz zachowania w tajemnicy sposoby zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem. Naruszenie tego obowiązku może prowadzić do natychmiastowego (w tym dyscyplinarnego – w przypadku pracowników) rozwiązania umowy.
3. Szkoła/przedszkole wdraża odpowiednie środki techniczne i organizacyjne, aby przetwarzanie danych osobowych małoletniego odbywało się zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Szkoła/przedszkole wprowadziła wewnętrzną politykę dotyczącą ochrony danych osobowych.
4. Szkoła/przedszkole wyznaczyła/o inspektora ochrony danych.
5. Szkoła/przedszkole zapewnia również realizowanie obowiązku informacyjnego wynikającego z art. 13 i 14 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, wobec osób, których dane są przetwarzane.
6. Dane osobowe dziecka są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów prawa.
7. Wszyscy pracownicy szkoły/przedszkola przetwarzający dane osobowe posiadają do tego wydane upoważnienie oraz są szkoleni z przepisów i zasad dotyczących ochrony danych osobowych.
8. Pracownik szkoły/przedszkola nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji o dziecku ani jego opiece.
9. Personel nie ma prawa umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie szkoły/przedszkola bez pisemnej zgody opiekunów dziecka, chyba, że utrwalanie wizerunku, w postaci filmowania, fotografowania jest związane z uczestnictwem dziecka w zgromadzeniu, publicznej imprezie i wizerunek będzie stanowił jedynie szczegół tych wydarzeń.
10. Pracownik szkoły/przedszkola nie kontaktuje przedstawicieli mediów z dziećmi.
11. Pracownik szkoły/przedszkola nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów w sprawie dziecka lub jego opiekuna.
12. Pracownicy szkoły/przedszkola uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.

13. Rozpowszechnienie przez pracownika lub współpracownika szkoły/przedszkola wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio – wideo) wymaga pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka, zgodnie z art. 81 ust.1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.
14. Pisemna zgoda, o której mowa w pkt 2, powinna zawierać informację, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany (np. w celach promocyjnych).
15. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości tj. zgromadzenie, krajobraz czy publiczna impreza, zgoda rodzica lub opiekuna prawnego na utrwalenie wizerunku nie jest wymagana, zgodnie z art. 81 ust. 2 pkt 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

ROZDZIAŁ 6

ZASADY KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH Z DOSTĘPEM DO SIECI INTERNET. PROCEDURY OCHRONY UCZNIÓW PRZED TREŚCIAMI SZKODLIWYMI I ZAGROŻENIAMI W SIECI INTERNET ORAZ UTRWALONYMI W INNEJ FORMIE

§ 13.

1. Szkoła/przedszkole zapewnia uczniom dostęp do internetu oraz podejmuje działania zabezpieczające uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.
2. Zasady bezpiecznego korzystania z internetu i mediów elektronicznych w szkole/przedszkolu w Chorkówce :
 - 1) szkoła/przedszkole zapewnia personelowi i uczniom możliwość korzystania z internetu w czasie trwania zajęć oraz poza nimi (zajęcia na świetlicy, w bibliotece) poprzez szkolny sprzęt wyposażony w program zabezpieczający;
 - 2) aktywność uczniów w trakcie korzystania ze szkolnej sieci internetowej jest monitorowana przez nauczycieli;
 - 3) sieć szkolna jest zabezpieczona zgodnie z obowiązującymi Standardami Ochrony Małoletnich. Za zabezpieczenie odpowiadają nauczyciele informatyki, wychowawcy świetlicy oraz bibliotekarze. Do ich zadań należy między innymi:
 - a) obowiązek corocznego informowania małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z internetu;
 - b) nadzorowanie uczniów w trakcie korzystania z sieci szkolnej w celu ochrony przed niebezpiecznymi treściami,
 - c) aktualizacja oprogramowania,
 - d) w przypadku znalezienia niebezpiecznych treści, wyznaczeni pracownicy starają się ustalić, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia. Informację o osobie, która korzystała z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, pracownicy przekazują dyrektorowi i pedagogowi lub psychologowi, który przeprowadza rozmowę na temat bezpieczeństwa w Internecie. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy pedagog/psycholog uzyska informacje, że uczeń jest krzywdzony, podejmuje działania opisane w procedurze interwencji;
 - e) włączenie rodziców uczniów w działania szkoły na rzecz zapobiegania cyberprzemocy, poinformowanie ich o polityce szkoły w zakresie reagowania na cyberprzemoc; edukacja na temat cyberprzemocy i zagrożeń w sieci, udostępnianie materiałów i publikacji, w tym polecanie i wskazywanie sposobów instalowania ochrony rodzicielskiej,
 - 4) w ramach zajęć z wychowawcą oraz zajęć profilaktycznych przeprowadza się z uczniami pogadanki dotyczące bezpiecznego korzystania z internetu.
3. Zasady korzystania z telefonów i innych urządzeń elektronicznych podczas wyjść, wycieczek edukacyjnych organizowanych przez szkołę.

Uczniowie w Szkole Podstawowej w Chorkówce mają zakaz korzystania z telefonów komórkowych/smartfonów na terenie szkoły. Wyjątki to: wyznaczone dni przez dyrektora szkoły, wycieczki i imprezy szkolne.

Wycieczki, imprezy szkolne:

- 1) prośba o oddanie telefonu komórkowego i/lub innego urządzenia elektronicznego podejmuje je kierownik wycieczki w porozumieniu z wychowawcą klasy oraz za zgodą rodziców ,
 - 2) jeśli istnieje możliwość zabrania telefonu i/lub innego urządzenia elektronicznego na wycieczkę, wyjście edukacyjne uczeń ma prawo korzystania z tych urządzeń, wyłącznie w zakresie niewpływającym na organizację i przebieg tego przedsięwzięcia.
 - 3) podczas wyjść zorganizowanych przez szkołę (teatr, muzeum, filharmonia, zwiedzanie z przewodnikiem, konkursy, itp.) uczeń jest zobowiązany do wyłączenia, wyciszenia telefonu (bez wibracji) i schowania go w torbie/plecaku.
4. Zasady postępowania w przypadku naruszenia zasad korzystania z telefonów i innych urządzeń elektronicznych na terenie szkoły.
- 1) w przypadku naruszenia przez ucznia zasad używania telefonu komórkowego na terenie szkoły, wychowawca odnotowuje zaistniałą sytuację w e-dzienniku jako uwagę negatywną.
 - 2) w przypadku, gdy sytuacja powtarza się, wychowawca bezzwłocznie informuje o tym fakcie rodziców/prawnych opiekunów ucznia i wspólnie z rodzicami/prawnymi opiekunami ustala plan dalszego postępowania.

§ 14.

Działania wobec aktu/zdarzenia – opis przypadku, ustalenie okoliczności zdarzenia, zabezpieczenie dowodów oraz monitoring pointerwencyjny

1. W przypadku ujawnienia treści nielegalnych, szkodliwych lub nieodpowiednich do wieku, lub w przypadku zdarzeń godzących w bezpieczeństwo dzieci związanych z korzystaniem z internetu należy podjąć następujące działania:
 - a) każde zgłoszenie/ przypadek ujawnienia treści szkodliwych lub nieodpowiednich powinno zostać zarejestrowane, przeanalizowane oraz odpowiednio udokumentowane. W analizie zdarzenia powinien znaleźć się dokładny opis zdarzenia, wskazanie osób uczestniczących i/lub podjętych działań w celu identyfikacji sprawcy oraz materiały dokumentujące zdarzenie. Zabezpieczenie tych dowodów powinno się odbywać z poszanowaniem praw dziecka, w tym jego prawa do prywatności.
 - b) dowody powinny zostać zabezpieczone i opisane (data otrzymania, treść wiadomości, dane nadawcy tj. nazwa użytkownika, adres e-mail, adres strony WWW). Jeśli zebrane dowody wskazują na naruszenie prawa należy niezwłocznie powiadomić policję i przekazać jej cały zgromadzony materiał dowodowy.
 - c) po zdarzeniu należy prowadzić regularny monitoring pointerwencyjny sprawdzając sytuację i potrzeby dzieci uczestniczących w incydencie i/lub osoby nim pokrzywdzone.

§ 15.

Działania wobec uczestników zdarzenia

1. Działania wobec uczestników zdarzenia powinny być skierowane zarówno do osób pokrzywdzonych, sprawców oraz świadków zdarzenia. Niektóre formy mogą dotyczyć pracy wyłącznie z pokrzywdzonymi, inne wymagać będą zastosowania różnych działań wychowawczych i/lub dyscyplinarnych wobec sprawcy. Należy pamiętać, że podejmowane działania dotyczą w większości przypadków osób małoletnich, więc stroną uczestniczącą jest w każdym przypadku także opiekun dziecka.
2. Podejmowane przez szkołę działania powinny być zaplanowane, stopniowe, dostosowane do sytuacji oraz przebiegać w poniższej kolejności:
 - a) rozmowa z uczestnikiem zdarzenia odpowiednia do charakteru zdarzenia oraz roli uczestnika (pokrzywdzony/sprawca/świadek). Nie należy stosować języka przekierowującego winę i odpowiedzialność za zdarzenie na osobę pokrzywdzoną.
 - b) powiadomienie opiekunów uczestników zdarzenia oraz informowanie ich o podejmowanych przez szkołę działaniach oraz, jeśli dotyczy, przedstawienie planu wsparcia dla dziecka pokrzywdzonego.
3. W zależności od sytuacji powiadomienie policji lub sądu w przypadku podejrzenia popełnienia czynu zabronionego. Otoczenie wsparciem i opieką psychologiczno-pedagogiczną uczestników zdarzenia.

§ 16.

Podejmowanie działań naprawczych

1. W celu usunięcia z internetu nielegalnych, kompromitujących lub krzywdzących materiałów należy poinformować opiekunów dzieci o możliwościach ich usunięcia we współpracy z Dyżurnet.pl oraz w trybie zgłaszania takich treści poprzez formularz na stronie, na której materiał został opublikowany.
2. Należy poinformować pokrzywdzone dziecko o przysługującym mu prawie do bycia zapomnianym, wynikającym z unijnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych , które w uzasadnionych przypadkach zapewnia usunięcie konkretnych linków z wyszukiwarki Google, w związku z czym nie będą one mogły być wyświetlone przy wpisywaniu jakiegokolwiek frazy.
3. W przypadku udostępnienia materiałów naruszających intymność i prywatność dziecka, możliwe jest również skorzystanie ze strony <https://stopncii.org/>, czyli Stop Non-ConsensualIntimate Image Abuse. Strona pomaga usunąć z internetu materiały intymne z wizerunkiem osoby, która nie wyraziła zgody na upublicznienie treści.

ROZDZIAŁ 7

ZASADY USTALENIA PLANU WSPARCIA UCZNIA PO UJAWNIENIU KRZYWDY

§ 17.

1. Po ujawnieniu krzywdy pedagog szkolny tworzy grupę wsparcia dla pokrzywdzonego ucznia/dziecka.
2. W skład grupy wchodzi pedagog szkolny, wychowawca oddziału, psycholog.
3. Grupa może poszerzyć się do większej liczby osób w zależności od doznanej krzywdy.
4. Grupa wsparcia spotyka się w celu ustalenia, jaka pomoc uczniowi będzie niezbędna od razu oraz w dalszej perspektywie czasu.
5. Grupa wsparcia uzupełnia **Kartę Interwencji w przypadku zastosowania procedur podejrzenia krzywdzenia małoletniego (załącznik 4 pkt 10-13)**, która przechowywana jest w dokumentacji pedagoga szkolnego.
6. Objęcie dziecka/dzieci pomocą psychologiczno- pedagogiczną, odpowiednio w formie:
 - porady i konsultacje psychologiczne
 - zajęcia rozwijające uzdolnienia
 - w określonych sytuacjach zapewnienie pomocy socjalną dziecku , np. ciepły posiłek
 - skierowanie dziecka do innej placówki jeżeli zajdzie taka potrzeba
 - w razie potrzeby powiadomienie sądu rodzinnego i opiekuńczego o sytuacji dziecka.

ROZDZIAŁ 8

PROCEDURY OKREŚLAJĄCE ZAKŁADANIE „NIEBIESKIEJ KARTY”

§ 18.

1. Głównym celem „Niebieskich Kart” jest usprawnienie pomocy oferowanej przez szkołę/przedszkole, ale też tworzenie warunków do systemowego, interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną.
2. Jeśli do jakiegokolwiek pracownika w szkole/przedszkolu przyjdzie uczeń i zgłosi, iż wobec niego stosowana jest przemoc, pracownik ten powinien wszcząć procedurę „Niebieskie Karty”. Każde powzięcie informacji o zaistnieniu przemocy nakazuje rozpocząć działania.
3. Procedura „Niebieskie Karty” stosowana jest każdorazowo w sytuacjach podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia ucznia/dziecka opisanych w rozdziale 3.
4. Procedura „Niebieskie Karty” stanowi oddzielny dokument Zespołu Szkół w Chorkówce Szkoła Podstawowa im. „Ignacego Łukasiewicza” w Chorkówce oraz Samorządowego Przedszkola im. „Baśniowa Kraina” w Chorkówce.
5. Procedurę „Niebieskie Karty” stanowi **załącznik nr 5** niniejszych Standardów.

ROZDZIAŁ 9

ZASADY UDOSTĘPNIANIA RODZICOM I UCZNIOM STANDARDÓW DO ZAPOZNANIA SIĘ Z NIMI I ICH STOSOWANIA

§ 19.

1. Dokument „Standardy Ochrony Małoletnich” jest dokumentem Zespołu Szkół w Chorkówce ogólnodostępnym dla personelu szkoły/przedszkola, uczniów/dzieci oraz ich opiekunów.
2. Dokument opublikowany jest na stronie internetowej szkoły (zakładka przedszkola), dostępny w sekretariacie Zespołu Szkół w Chorkówce oraz bibliotece szkolnej.
3. Dokument omawiany jest na pierwszym zebraniu z opiekunami w danym roku szkolnym (chyba, że ulegnie zmianie, wówczas omawiany jest na pierwszym z zebraniu odbywającym się po wprowadzeniu zmian).
4. Nauczyciel daje opiekunowi do podpisania oświadczenie, że zapoznał się ze Standardami. Oświadczenie stanowi **załącznik nr 6** do niniejszych Standardów.
5. Nauczyciele, wychowawcy mają obowiązek zapoznania dzieci/uczniów ze Standardami oraz omówienia ich w taki sposób, aby mogli je zrozumieć niezależnie od wieku i sprawności intelektualnej.
6. Warsztaty i zajęcia dla dzieci oraz opiekunów dziecka wymienione w ust. 4 przeprowadza się nie rzadziej niż raz w danym roku szkolnym.

ROZDZIAŁ 10

ZASADY AKTUALIZACJI STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH ORAZ ZAKRES KOMPETENCJI OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA PRZYGOTOWANIE PERSONELU SZKOŁY/PRZEDSZKOŁA DO STOSOWANIA STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH. MONITORING

§ 20.

1. Osoba odpowiedzialna za standardy ochrony dzieci, raz na 2 lata przeprowadza wśród pracowników ewaluację stanu znajomości i przestrzegania standardów ochrony dzieci oraz potrzeby wprowadzenia zmian w tych standardach
2. Dyrektor szkoły/przedszkola wyznacza lidera zespołu wychowawczego jako osobę odpowiedzialną za Standardy Ochrony Małoletnich.
3. Osoba wyznaczona przez dyrektora Zespołu Szkół w Chorkówce monitoruje realizację Standardów, reaguje na ich naruszenie, prowadzi rejestr zgłoszeń oraz koordynuje zmiany w Standardach.
4. Osoba odpowiedzialna za realizację Standardów zobowiązana jest do przeprowadzania wśród pracowników szkoły ankiety, której wzór stanowi **załącznik nr 7** do niniejszych Standardów, a następnie podsumowuje wyniki ankiety.
5. Wychowawcy klas 4-8 po omówieniu Standardów Ochrony Małoletnich przeprowadzają wśród swoich wychowanków raz w roku ankietę, której wzór stanowi **załącznik nr 8** do niniejszych Standardów. Natomiast wśród uczniów klas 1-3 oraz dzieci przedszkolnych rozmowę. Następnie podsumowują wyniki ankiety/rozmowy i przekazują je liderowi zespołu wychowawczego.
6. Lider zespołu wychowawczego w sprawozdaniu z działalności pedagoga szkolnego przedstawia Radzie Pedagogicznej wyniki zbiorcze z analizy ankiet i rozmowy z uczniami klas młodszych i dzieci przedszkolnych
7. Dyrektor szkoły w terminie jednego miesiąca od otrzymania raportu, o którym mowa w ust. 3, podejmuje decyzje co do wprowadzenia zmian do standardów ochrony dzieci i powierza przygotowanie zaktualizowanego dokumentu osobie odpowiedzialnej za standardy ochrony dzieci.
8. W razie konieczności lider zespołu wychowawczego opracowuje zmiany w obowiązującym Standardzie i daje je do zatwierdzenia dyrektorowi szkoły.
9. Dyrektor na posiedzeniu Rady Pedagogicznej przedstawia propozycje zmian i zasięga opinii Rady Pedagogicznej, a następnie publikuje nowe brzmienie Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem.

§ 21.

Pracownicy Szkoły/Przedszkola przechodzą szkolenia w zakresie ochrony dzieci, organizowane z uwzględnieniem dla pełnionej przez nich roli w Szkole/Przedszkolu.

1. Osoby pracujące z dziećmi przechodzą specjalistyczne szkolenia, uwzględniające zakres odpowiedzialności za dzieci znajdujące się pod ich opieką.
2. Działania szkoleniowe dotyczą w szczególności:
 - standardów ochrony dzieci (obowiązujące zasady i procedury),
 - poszerzania umiejętności w zakresie rozpoznawania czynników ryzyka i symptomów krzywdzenia dzieci,
 - przeciwdziałania przemocy, w tym umiejętności rozwiązywania sytuacji konfliktowych.
3. Szkoła inicjuje i prowadzi działania edukacyjne z obszaru ochrony dzieci przed krzywdzeniem (np. w formie ulotek informacyjnych, plakatów, warsztatów) skierowane do dzieci (w sposób dostosowany do ich wieku, percepcji i możliwości poznawczych) oraz ich opiekunów, w szczególności na temat:
 - sposobów unikania zagrożeń oraz reagowania na nie w kontaktach z dorosłymi i rówieśnikami,
 - zasad bezpiecznych relacji z rówieśnikami, pożądanych postaw w kontaktach pomiędzy dziećmi, umiejętności rozwiązywania sytuacji konfliktowych (opartych m.in. na mediacjach rówieśniczych),
 - dostępu do informacji, gdzie mogą szukać pomocy,
 - bezpiecznego korzystania z internetu i platform cyfrowych, w tym mediów społecznościowych, prawa do ochrony wizerunku.
4. Opracowanie harmonogramu szkoleń i działań edukacyjnych koordynuje osoba odpowiedzialna za Standardy ochrony dzieci w szkole.
5. Przeszkoleniem w zakresie wymienionym w ust. 3 powyżej objęty jest każdy nowo przyjęty pracownik oraz każdy pracownik pracujący z dziećmi raz na rok szkolny.

ROZDZIAŁ 11

ZAPISY KOŃCOWE

§ 22.

Standardy Ochrony Małoletnich wchodzą w życie pozytywnym zaopiniowaniu przez Radę Pedagogiczną, Samorząd Uczniowski i Radę Rodziców.

§ 23.

Wykaz telefonów instytucji pomocniczych, oraz tych z którymi Zespół Szkół w Chorkówce współpracuje:

Wspieranie rodziny poprzez kierowanie do instytucji oferujących pomoc dla ofiar przemocy czy terapię dla sprawców przemocy;

- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia Ofiar Przemocy w Rodzinie Zapewnienie całodobowego bezpiecznego miejsca pobytu na okres do 3 miesięcy. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia w Lesku ul. Jana Pawła II 18B 38-600 Lesko tel. 13 492 72 52 Całodobowo - 13 492 72 53 sos@starostwolesko.home.pl . Dla ofiar przemocy w rodzinie, bez rejonizacji
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Krośnie, ul. Bieszczadzka 1 38-400 Krosno Hostel: IWONICZ ul. Zadwór 15 38-400 Iwonicz Zdrój, Tel: 13/ 437-57-32 13/ 437-57-66 e-mail: sekretariat@pcprkrosno.pl
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Krośnie, ul. Legionów 8 38-400 Krosno 13/ 4202689
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Chorkówce, 38- 458 Chorkówka 175, tel. 134386936
- Nieodpłatna Pomoc Prawna na terenie powiatu krośnieńskiego - GOPS Chorkówka, od poniedziałku do piątku, 8.00-14.00, tel. 665 939 327, lokal nr 3
- nieodpłatna pomoc prawna - 38-400 Krosno; ul. Prochownia 4 i ul. Grodzka 10, pod nr 13 4743907 lub 134743214 , nr 13 47443907 lub 134743214
- Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie "Niebieska Linia", tel. 800 120 002,
- Numer SOS Linia Pomocy Pokrzywdzonym , tel. 48 222 309 900, Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży. tel. 116 111.
- pomoc w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych poprzez zastosowanie procedur mediacyjnych bądź kierowanie do mediatorów (GOPS), 38- 458 Chorkówka 175, tel. 134386936
- Posterunek Policji w Chorkówce, Chorkówka 163, tel. 47 828 30 40

- Poradnia Zdrowia Psychicznego w Wojewódzkim Szpitalu im. Jana Pawła II w Krośnie Porady psychologiczne dla dorosłych. Kryzysy psychiczne, stany depresyjne, myśli samobójcze. ul. Korczyńska 57 38-400 Krosno, tel. 13 43 74 866, od. pn. do pt. godz. 7.30 – 15.30
- Centrum wsparcia dla osób w stanie kryzysu psychicznego (zlecenie NFZ) Kryzysy psychiczne, stany depresyjne, myśli samobójcze Fundacja ITAKA. 800 70 2222 bezpłatna infolinia 24 godz. przez 7 dni w tygodniu www.liniawsparcia.pl porady@liniawsparcia.pl - dla osób będących w kryzysie psychicznym.
- Terapia indywidualna dla osób uzależnionych i współuzależnionych w tym grupa wsparcia. Punkt Psychoedukacji i Terapii Uzależnień ul. Legionów 8 38-400 Krosno, tel. 13 43 664 86 Pn. 16.00-19.00 Wt. 10.30-18.00 Śr. 8.00-14.00, 16.00-19.00 Czw. 10.00-18.00 Pt. 8.00-11.00 - dla osób uzależnione i współuzależnione od alkoholu i środków psychoaktywnych
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Nr 1 w Krośnie, 38- 400 Krosno ul. Parkowa 2, tel. 13 43 211 56
- Sąd Rejonowy w Krośnie, ul. Sienkiewicza 12, 38-400 Krosno, tel. 13 43 756 00
- Ośrodek Zdrowia w Chorkówce 130 38-458 Chorkówka, tel. 13 43 130 23
- Rzecznik Praw Obywatelskich. al. Solidarności 77, 00-090 Warszawa, BIURORZECZNIKA@BRPO.GOV.PL
- Rzecznika Praw Dziecka, w tym prowadzonego przez niego telefonu zaufania 800 12 12 12, Rzecznik Praw Dziecka ul. Chocimska 6, 00-791 Warszawa. telefon: (22) 583 66 00, od poniedziałku do piątku w godzinach 08.15-16.15.

§ 24.

Instytucje udzielające pomocy i wsparcia dla opiekuna i dziecka

- Lokalne ośrodki pomocy społecznej – oprócz wsparcia ekonomicznego, prawnego, mieszkaniowego, rzeczowego itd. wiele ośrodków oferuje również warsztaty podnoszenia umiejętności wychowawczych, kursy kompetencji rodzicielskich czy zajęcia w ramach „Akademii rodziców”. W OPS-ie/GOP-ie istnieje ponadto możliwość uzyskania pomocy asystenta rodziny (na wniosek rodziców), a także zawnioskowania o asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością, jeśli rodzina posiada pod opieką dziecko z orzeczeniem o niepełnosprawności. Dla wielu rodzin możliwość uzyskania wsparcia asystenckiego jest tym, co ratuje dziecko i rodzinę przed trwałym kryzysem! Pomoc OPS-u/GOP-u jest nieodpłatna.
- Ośrodki interwencji kryzysowej – placówki prowadzone przez powiaty. Oferują pomoc osobom, które doświadczają trudnej sytuacji życiowej i braku równowagi psychicznej na skutek m.in.: śmierci bliskiej osoby, choroby własnej, dziecka czy innej bliskiej osoby, rozvodu/rozstania, konfliktów w rodzinie, zagrożenia przemocą. W ośrodku prowadzone jest

poradnictwo psychologiczne, interwencja kryzysowa, krótkoterminowa psychoterapia, organizowane są warsztaty i grupy wsparcia. Pomoc OIK-u jest nieodpłatna.

- Poradnie psychologiczno-pedagogiczne – świadczą pomoc diagnostyczną i konsultacyjną, organizują kursy psychoedukacyjne i podnoszące kompetencje rodzicielskie (np. szkoła dla rodziców, warsztaty pozytywnej dyscypliny, warsztaty dla rodziców dzieci z ADHD). Pracują w nich zespoły orzecznicze, umożliwiające uzyskanie m.in. orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, opinii o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju, orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania. Pomoc w publicznej PPP jest bezpłatna.

- Specjalistyczne poradnie rodzinne – publiczne ośrodki świadczące pomoc psychologiczną i wsparcie dla par i rodzin. Udzielają konsultacji indywidualnych i rodzinnych, prowadzą psychoterapię dzieci i dorosłych, organizują warsztaty i grupy dla rodziców. Pomoc SPR jest bezpłatna.

- Ośrodki wczesnej interwencji – oferują kompleksową, skoordynowaną, wielospecjalistyczną pomoc dzieciom do lat 7 oraz ich opiekunom (w zakresie opieki nad dzieckiem). OWI działają w ramach NFZ, potrzebne jest skierowanie od lekarza. W OWI dziecko może liczyć na m.in.: terapię wczesnego wspomagania rozwoju, fizjoterapię, zajęcia logopedyczne i inne. OWI oferują pomoc dzienną i bezpłatną.

- Ośrodki wsparcia dziennego (dawniej „światlice środowiskowe”) – pobyt dziecka w takim ośrodku trwa kilka godzin (głównie po lekcjach), jest bezpłatny i dobrowolny, a oferta kierowana jest przede wszystkim do rodzin borykających się z trudnościami wychowawczo-opiekuńczymi, które wychowują dzieci w wieku szkolnym. W ośrodkach wsparcia dziennego dzieci mogą otrzymać posiłek, pomoc w odrabianiu lekcji, uczestniczyć w zajęciach socjoterapeutycznych, kompensacyjnych i innych.

- Środowiskowe centra zdrowia psychicznego dla dorosłych oraz środowiskowe centra zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży – oferują wsparcie dla dzieci oraz rodziców doświadczających kryzysu psychicznego i trudności rodzicielskich w formie indywidualnej, grup terapeutycznych i warsztatów. Centra działają w ramach NFZ.

- Centra pomocy dzieciom – są to miejsca, w których dzieci pokrzywdzone przestępstwem oraz ich opiekunowie otrzymują pod jednym dachem kompleksową i interdyscyplinarną pomoc. Oznacza to, że sprawę dziecka, które trafi pod opiekę centrum, prowadzi od początku do końca grupa tych samych profesjonalistów. Na spotkaniach zespołu interdyscyplinarnego wspólnie podejmują decyzję, jakiego rodzaju wsparcia potrzebuje dziecko i jego opiekunowie. Strategię pomocy realizują – na ile jest to możliwe – pracownicy szkoły: psycholodzy, lekarze, pracownik socjalny. Odbywa się tu również przesłuchanie sądowe dziecka, jeśli jest to potrzebne. Mapę tych miejsc znajdziesz na stronie: <https://centrapomocydzieciom.fdds.pl/> (w krośnieńskim nie ma)

- Ogólnopolskie i lokalne organizacje pozarządowe zajmujące się wspieraniem rodziców i dzieci
 - warto zachęcić rodziców, aby sprawdzili i poszukali oferty dla siebie. Wśród dostępnych możliwości są między innymi: grupy wsparcia (dla rodziców małych dzieci, dla rodziców w

żałobie, dla rodziców dzieci z niepełnosprawnością itd.), konsultacje i terapie psychologiczne, warsztaty i zajęcia psychoedukacyjne dla rodziców, warsztaty dla dzieci.

§ 25.

Rozmowa diagnostyczna

Z praktyki naszej szkoły/przedszkola wynika, że uczeń/dziecko mówi o przemocy ze strony rodziny, by po chwili przyznać, że jednak nikt mu nie robi krzywdy, ale np. rodzice nie pozwolili mu jeździć na rowerze przy nieodpowiedniej pogodzie. Dlatego w porozumieniu z Radą Pedagogiczną ustaliliśmy, by nie wszczynać procedury „Niebieskiej Karty” jeśli dziecko odwołuje swoje słowa i przyznaje że kłamało bo było złe na rodzica (rodzinę), wówczas nasza interwencja opiera się na zwiększeniu uwagi w kierunku dziecka i ściślejszej współpracy z rodzicami (rodziną) ucznia/dziecka.

W przypadku stwierdzenia, że problem krzywdzenia nie wymaga sięgnięcia po środki represji karnej wobec rodziny i izolowania od niej dziecka oraz, że możliwa jest współpraca z rodzicami, wówczas:

1. Pedagog/psycholog szkolny prosi o przybycie do szkoły rodziców/opiekunów prawnych ucznia na spotkanie z wychowawcą, pedagogiem lub telefonicznie omawiana jest sprawa.
2. W razie potrzeby zawierany jest z rodzicami kontrakt o współpracy na rzecz poprawy sytuacji dziecka i rodziny.
3. Pedagog/ psycholog szkolny podejmuje działania wynikające z potrzeb dziecka i rodziny, udzielenia wsparcia w sytuacji kryzysowej i traumatycznej poprzez zapewnienie mu pomocy psychologiczno - pedagogicznej na terenie szkoły/przedszkola.

§ 26.

Zgoda rodziców dzieci przedszkolnych na działania opiekunów wobec dziecka

Chorkówka ,

Wyrażam zgodę na:

.....
(imię i nazwisko dziecka)

1. Przytulenie w razie potrzeby
2. Próbę podjęcia wykonania prośby razem z dzieckiem (bycie blisko, wzięcie dziecka za rękę).
3. Odsunięcie/wyciszenie dziecka w sytuacji problemowej - prośba, by dziecko chwilę odpoczęło na krzeselku, bądź wyprowadzenie z sali i pozostanie poza grupą pod opieką dorosłego do czasu, gdy dziecko się uspokoi.
4. Przytrzymanie dziecka np. za ramię, rękę.
5. Holding - trzymanie dziecka w uścisku, całkowite zabezpieczenie osób znajdujących się wokół przed kopnięciem czy biciem przez dziecko
6. Pomoc w ubieraniu i rozbieraniu, jedzeniu, myciu, korzystaniu z toalety.

(podpis rodziców/prawnych opiekunów)

Chorkówka,
miejscowość, data

**OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI I ZOBOWIĄZANIU DO PRZESTRZEGANIA
PODSTAWOWYCH ZASAD OCHRONY MAŁOLETNI**

Ja, nr PESEL.....
oświadczam, że nie byłam/em skazana/y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i
obyczajności, i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko
mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

Ponadto oświadczam, że zapoznałam/-em się z zasadami ochrony małoletnich obowiązującymi
w Zespole Szkół w Chorkówce Szkoła Podstawowa im. „Ignacego Łukasiewicza” w Chorkówce,
Samorządowe Przedszkole im. „Baśniowa Kraina” w Chorkówce i zobowiązuję się do ich
przestrzegania.

.....

Podpis

Chorkówka,
miejscowość, data

**OŚWIADCZENIE O ZNAJOMOŚCI I PRZESTRZEGANIU ZASAD ZAWARTYCH
W PONIŻSZYCH DOKUMENTACH
W ZESPOLE SZKÓŁ W CHORKÓWCE**

Szkoła Podstawowa im. „Ignacego Łukasiewicza” w Chorkówce
Samorządowe Przedszkole im. „Baśniowa Kraina” w Chorkówce

Ja,

oświadczam, że zapoznałam/em się ze :

1) Statutem szkoły/Statutem przedszkola, 2) Regulaminem pracy, 3) Standardami Ochrony Małoletnich obowiązującymi w szkole/przedszkolu , 4) Zasadami bezpiecznych relacji, 5) Regulaminami i instrukcjami bhp i ppoż, 6) Kodeksem etyki, 7) Polityką bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych **oraz deklaruję, że będę ich przestrzegać.**

.....
Podpis

Wzór wniosku o wgląd w sytuację dziecka/rodziny

(miejscowość), dnia

Sąd Rejonowy w
Wydział Rodzinny i Nieletnich ¹

Wnioskodawca: Imię i nazwisko lub nazwa instytucji
reprezentowana przez:
adres do korespondencji:

Uczestnicy postępowania:

Rodzice małoletniego:

1. imię oraz nazwisko, adres zam.

.....

2. imię oraz nazwisko, adres zam.

.....

Małoletni:

1. imię oraz nazwisko, adres zam., data ur.

.....

Wniosek o wgląd w sytuację dziecka

Niniejszym wnoszę o wgląd w sytuację małoletniego (imię i nazwisko dziecka, data urodzenia ²) i wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.

Uzasadnienie

(W uzasadnieniu powinny zostać uwzględnione dane osobowe dziecka oraz dane dotyczące rodziców/opiekunów dziecka. Ponadto należy zawrzeć informację na temat sytuacji w skutek, której np. popełniono przestępstwo wobec dziecka. W uzasadnieniu powinny się znaleźć także informacje dotyczące osób, które były/są świadkami zdarzeń. W końcowej części wniosku należy uwzględnić oczekiwania Państwa względem sądu np. podjęcie stosownych działań mających na celu ograniczenie władzy rodzicielskiej, zastosowanie środka zapobiegawczego w formie wyznaczenia kuratora sądowego dla rodziny itp.)

¹ Wniosek należy złożyć do sądu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, nie zameldowania.

² Należy zawsze podać imię i nazwisko dziecka i adres jego pobytu. Tylko w takim wypadku sąd może skutecznie pomóc, m.in. poprzez wysłanie do rodziny kuratora na wywiad.

**KARTA INTERWENCJI W PRZYPADKU ZASTOSOWANIA PROCEDUR
PODEJRZENIA KRZYWDZENIA MAŁOLETNIEGO OBOWIĄZUJĄCA
W ZESPOLE SZKÓŁ W CHORKÓWCE**

Szkoła Podstawowa im. „Ignacego Łukasiewicza” w Chorkówce
Samorządowe Przedszkole im. „Baśniowa Kraina” w Chorkówce

1. Data założenia Karty Interwencji	
2. Małoletni, wobec którego zachodzi podejrzenie krzywdzenia lub krzywdzenie	
3. Osoba stwierdzająca wystąpienie podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenie małoletniego	
4. Data podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego, miejsce	
5. Osoba/osoby podejrzane o krzywdzenie lub krzywdzące małoletniego	
6. Opis rodzaju krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego	
7. Osoby i instytucje, które zostały powiadomione, w tym formy interwencji m.in.: powiadomienie pomocy społecznej, policji, sądu rodzinnego, uruchomienie procedury „Niebieskie Karty”, inne	
8. Data i opis udzielonej pomocy, formy otoczenia opieką małoletniego bezpośrednio po stwierdzeniu lub podejrzeniu incydentu (informacje o ewentualnym powiadomieniu pogotowia, policji, stwierdzeniu konieczności badania lekarskiego)	

9. Data i informacja ze spotkania z rodzicami	
10. Zaplanowana pomoc psychologiczno-pedagogiczna (małoletniemu, jego rodzicom, innym uczniom – jeżeli byli np. świadkami incydentu) grupy wsparcia (§ 19. ust.2), w tym we współpracy z instytucjami zewnętrznymi, informacja o zgodzie rodziców na udzielanie ww. form pomocy małoletniemu. Działania w przypadku braku współpracy ze strony rodziców	
11. Data spotkania grupy wsparcia * w sprawie zaplanowania pomocy psychologiczno pedagogicznej oraz podpisy jej członków	
12. Informacje na temat efektów podjętych działań (dokumentację pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym efektywność jej udzielania należy przechowywać w indywidualnej teczce ucznia)	
13. Data spotkania grupy wsparcia w sprawie określenia efektów podjętych działań oraz podpisy jej członków	

* Grupa Wsparcia- zespół specjalistów, którego celem jest opracowanie i realizacja planu pomocy dla konkretnej rodziny, dotkniętej przemocą domową

NIEBIESKA KARTA - PROCEDURY, REALIZACJI

W ZESPOLE SZKÓŁ W CHORKÓWCE

Szkoła Podstawowa im. „Ignacego Łukasiewicza” w Chorkówce

Samorządowe Przedszkole im. „Baśniowa Kraina” w Chorkówce

Procedura "Niebieskie Karty" - przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

1. Przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.
2. Od 28.09.2023 obowiązują przepisy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).
3. Typy przemocy w rodzinie:
 - 1) przemoc fizyczna;
 - 2) przemoc emocjonalna;
 - 3) zaniedbywanie;
 - 4) wykorzystanie seksualne;
 - 5) małoletni świadkiem przemocy.
4. Procedura „Niebieskie Karty” nakłada na Szkołę/Przedszkole określone zadania w przypadku uzasadnionego podejrzenia o stosowanie wobec ucznia przemocy domowej, jeżeli np. uczeń: ma ślady przemocy fizycznej – ślady uderzeń, oparzeń, siniaki, rany, często zdarzające się opuchlizny, złamania, zwichnięcia itd.
5. Ma ślady przemocy psychicznej – moczenie, nadmierna potliwość, bóle, zaburzenia mowy związane z napięciem nerwowym itd., Przejawia trudności w nawiązywaniu kontaktu, ma niską samoocenę, wycofanie, lęki, depresję, płaczliwość, zachowania destrukcyjne, agresję, apatię, nieufność, uzależnianie się od innych, zastraszenie, unikanie rozmów itd.
6. Ma brudny strój, nieodpowiedni do pory roku, rozwój, wzrost i wagę nieadekwatne do wieku, nie korzysta z pomocy lekarza mimo przewlekłej choroby itd.
7. Rozpoznanie przemocy w rodzinie i wypełnienie „Niebieskie Karty” to początek procesu

wspierania ofiary przemocy. Karta stanowi ważny element w walce z przemocą w rodzinie, ponieważ dokumentuje sytuacje pokrzywdzonego ucznia i stanowi dowód w postępowaniu przygotowawczym i ewentualnej sprawie karnej o znęcanie się.

8. Podejmowanie interwencji wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywające się na pod stawie procedury „Niebieskie karty” nie wymaga zgody ucznia dotkniętego przemocą.
9. Wszczęcie procedury na terenie szkoły następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta” – A w obecności ucznia, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięty przemocą w rodzinie. Wszczynając procedurę, podejmuje się działania interwencyjne mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa takiemu uczniowi.

REALIZACJA PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY”

W ZESPOLE SZKÓŁ W CHORKÓWCE

Szkoła Podstawowa im. „Ignacego Łukasiewicza” w Chorkówce

Samorządowe Przedszkole im. „Baśniowa Kraina” w Chorkówce

1. „Niebieskie Karty” po konsultacjach oraz w porozumieniu z zespołem wychowawczym zakłada pedagog szkolny, który stwierdza, że w rodzinie ucznia dochodzi do przemocy.
2. Wszczęcie procedury następuje poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
3. W przypadku podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie wobec niepełnoletniego ucznia, czynności podejmowane i realizowane w ramach procedury, przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego.
4. Jeżeli osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie wobec małoletniego są rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni, działania z udziałem ucznia przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej.
5. Działania z udziałem ucznia, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięty przemocą w rodzinie, powinny być prowadzone w miarę możliwości w obecności pedagoga szkolnego lub psychologa.
6. Po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta – A” osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, przekazuje się formularz „Niebieska Karta – B”.
7. W przypadku, gdy przemoc w rodzinie dotyczy niepełnoletniego ucznia, formularz „Niebieska Karta – B” przekazuje się rodzicowi, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu albo osobie, która zgłosiła podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie

(formularza „Niebieska Karta – B” nie przekazuje się osobie, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie).

8. Wypełniony formularz „Niebieska Karta – A” niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni roboczych od dnia wszczęcia procedury, przekazuje się do zespołu interdyscyplinarnego.

Zespół Szkół w Chorkówce
 Szkoła Podstawowa im. „Ignacego Łukasiewicza” w Chorkówce
 Samorządowe Przedszkole im. „Baśniowa Kraina” w Chorkówce
 38-458 Chorkówka

Chorkówka
 miejscowość, data

„NIEBIESKA KARTA – A” - Wzór

W ZWIĄZKU Z POWZIĘCIEM UZASADNIONEGO PODEJRZENIA STOSOWANIA PRZEMOCY DOMOWEJ LUB W WYNIKU ZGŁOSZENIA PRZEZ ŚWIADKA PRZEMOCY DOMOWEJ USTALA SIĘ, CO NASTĘPUJE:

I. DANE OSOBY/OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ

Dane	Osoba 1 doznająca przemocy domowej	Osoba 2 doznająca przemocy domowej	Osoba 3 doznająca przemocy domowej
Małoletni (Tak/Nie) ¹⁾			
Imię i nazwisko			
Imiona rodziców			
Wiek			
PESEL			
Nazwa i adres miejsca pracy/nazwa i adres placówki oświatowej do której uczęszcza małoletni			
Adres miejsca zamieszkania			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu/ nr lokalu			
Telefon lub adres email			
Adres miejsca pobytu (jeżeli jest inny niż adres miejsca zamieszkania)			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu/ nr lokalu			

Stosunek pokrewieństwa, powinowactwa lub rodzaj relacji z osobą stosującą przemoc domową (np. żona, partner, były partner, córka, pasierb, matka, teść) ¹⁾

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę I

II. LICZBA MAŁOLETNICH W ŚRODOWISKU DOMOWYM, W KTÓRYM
PODEJRZEWA SIĘ STOSOWANIE PRZEMOCY DOMOWEJ

III. DANE OSOBY/OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ

Dane	Osoba 1 stosująca przemoc domową	Osoba 2 stosująca przemoc domową
Imię i nazwisko		
Imiona rodziców		
Wiek		
PESEL ²⁾		
<i>Adres miejsca zamieszkania:</i>		
Kod pocztowy		
Miejscowość		
Gmina		
Województwo		
Ulica		
Nr domu/nr lokalu		
Telefon lub adres e-mail		
<i>Adres miejsca pobytu (jeżeli jest inny niż adres miejsca zamieszkania):</i>		
Kod pocztowy		
Miejscowość		
Gmina		
Województwo		
Ulica		
Nr domu/nr lokalu		
Sytuacja zawodowa, w tym nazwa i adres miejsca pracy		
<i>Stosunek pokrewieństwa, powinowactwa lub rodzaj relacji z osobą doznającą przemocy domowej: (np. żona, była żona, partner, były partner, córka, pasierb, matka, teść)¹⁾</i>		

IV. CZY OSOBA STOSUJĄCA PRZEMOC DOMOWĄ ZACHOWYWAŁA SIĘ
W NASTĘPUJĄCY

SPOSÓB (zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Osoby/formy przemocy domowej	Osoba 1 stosująca przemoc			Osoba 2 stosująca przemoc		
	wobec Osoby 1 doznającej przemocy	wobec Osoby 2 doznającej przemocy	wobec Osoby 3 doznającej przemocy	wobec Osoby 1 doznającej przemocy	wobec Osoby 2 doznającej przemocy	wobec Osoby 3 doznającej przemocy
Przemoc fizyczna ³⁾ <i>bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc psychiczna ³⁾ <i>izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc seksualna ³⁾ <i>zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc ekonomiczna ³⁾ <i>nielożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek, niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych oraz ich sprzedawanie i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej ³⁾ <i>wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęć lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają, i inne (wymień jakie)</i>						
Inne ³⁾ <i>zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających,</i>						

substancji psychotropowych lub leków i inne (wymień jakie)						
---	--	--	--	--	--	--

V. CZY OSOBA DOZNAJĄCA PRZEMOCY DOMOWEJ ODNIOSŁA

USZKODZENIA CIAŁA? (TAK/NIE)¹⁾

Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę V

VI. CZY W ŚRODOWISKU DOMOWYM BYŁA W PRZESZŁOŚCI REALIZOWANA

PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”?

☐ tak (kiedy?gdzie?)

☐ nie

☐ nie ustalono

VII. CZY W ŚRODOWISKU DOMOWYM AKTUALNIE JEST REALIZOWANA

PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”?

☐ tak ☐ nie ☐ nie ustalono

VIII. CZY OSOBA STOSUJĄCA PRZEMOC DOMOWĄ POSIADA BROŃ PALNĄ?

☐ tak ☐ nie ☐ nie ustalono

IX. CZY OSOBA DOZNAJĄCA PRZEMOCY DOMOWEJ CZUJE SIĘ

BEZPIECZNIE?

(TAK/NIE)¹⁾

Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą

Tabele IX

X. ŚWIADKOWIE STOSOWANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

☐ ustalono – wypełnij tabelę ☐ nie ustalono

Dane	Świadek 1	Świadek 2	Świadek 3
Imię i nazwisko			
Wiek			
<i>Adres miejsca zamieszkania:</i>			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu/nr lokalu			
Telefon lub adres email			
<i>Stosunek świadka do osób, wobec których są podejmowane działania w ramach procedury „Niebieskie Karty” (np. członek rodziny, osoba obca)¹⁾</i>			

XI. DZIAŁANIA INTERWENCYJNE PODJĘTE WOBEC OSOBY

STOSUJĄCEJ PRZEMOC DOMOWĄ (zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Działanie		Osoba 1 stosująca przemoc	Osoba 2 stosująca przemoc
Badanie na zawartość alkoholu (wynik)			
Doprowadzenie do wytrzeźwienia			
Doprowadzenie do policyjnego pomieszczenia dla osób zatrzymanych	na podstawie art. 15a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2023 r. poz. 171, z późn. zm.)		
	na podstawie art. 244 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, z późn. zm.)		

Zatrzymanie w izbie zatrzymań jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej		
Powiadomienie organów ścigania		
Wydanie nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia		
Wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia		
Zakaz zbliżania się osoby stosującej przemoc domową do osoby dotkniętej taką przemocą na określoną w metrach odległość		
Zakaz kontaktowania się z osobą dotkniętą przemocą domową		
Zakaz wstępu i przebywania osoby stosującej przemoc na terenie szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej i artystycznej, do których uczęszcza osoba dotknięta przemocą domową		
Zakaz wstępu i przebywania osoby stosującej przemoc w miejscach pracy osoby doznającej przemocy domowej		
Zawiadomienie komórki organizacyjnej Policji, właściwej w sprawach wydawania pozwolenia na broń, o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty”		
Odebranie broni palnej, amunicji oraz dokumentów potwierdzających legalność posiadania broni		
Poinformowanie o prawnokarnych konsekwencjach stosowania przemocy domowej		
Inne (wymień jakie?)		

XII. DZIAŁANIA INTERWENCYJNE PODJĘTE WOBEC OSOBY DOZNAJĄCEJ PRZEMOCY DOMOWEJ (zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Działanie	Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy
Udzielono pomocy ambulatoryjnej			
Przyjęto na leczenie szpitalne			
Wydano zaświadczenie o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała			
Zapewniono schronienie w placówce całodobowej			
Zabezpieczono małoletniego w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia			
Powiadomiono sąd rodzinny o sytuacji małoletniego			
Przekazanie formularza „Niebieska Karta – B”			
Inne (wymień jakie?)			

XIII. DODATKOWE INFORMACJE

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

XIV.WSZCZĘCIE PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY” NASTĄPIŁO PRZEZ
(zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Pracownika socjalnego jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	
Funkcjonariusza Policji	
Żołnierza Żandarmerii Wojskowej	
Pracownika socjalnego specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	
Asystenta rodziny	
Nauczyciela	
Osobę wykonującą zawód medyczny, w tym lekarza, pielęgniarkę, położną lub ratownika medycznego	
Przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	
Pedagoga, psychologa lub terapeuty, będących przedstawicielami podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej	

.....
imię i nazwisko oraz czytelny podpis osoby wypełniającej formularz „Niebieska Karta – A”

.....
(data wpływu formularza, podpis członka Zespołu Interdyscyplinarnego)

¹⁾ wpisać właściwe

²⁾ numer PESEL wpisuje się, o ile danej osobie numer taki został nadany. W przypadku braku numeru PESEL jest konieczne podanie innych danych identyfikujących osobę

³⁾ podkreślić rodzaje zachowań

„NIEBIESKA KARTA – B”

INFORMACJA DLA OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ CO TO JEST PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”?

Są to różne działania podejmowane w sytuacji podejrzenia lub stwierdzenia stosowania przemocy domowej na podstawie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Celem procedury „Niebieskie Karty” jest zatrzymanie przemocy domowej i udzielenie pomocy i wsparcia Tobie i Twoim najbliższym. Na skutek wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” informacja dotycząca Twojej sytuacji zostanie przekazana do grupy diagnostyczno-pomocowej. Więcej informacji na temat dalszych działań uzyskasz podczas spotkania z członkami tej grupy, na które zostaniesz zaproszona/(y). W trakcie procedury członkowie grupy będą kontaktować się także z osobą, która przemoc stosuje.

CO TO JEST PRZEMOC DOMOWA?

Przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienia lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

KTO MOŻE BYĆ OSOBĄ DOZNAJĄCĄ PRZEMOCY DOMOWEJ?

- a) małżonek, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni (np. rodzice, dziadkowie, pradiadkowie), zstępni (np. dzieci, wnuki, prawnuki), rodzeństwo i ich małżonkowie,
- b) wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,
- d) osoba pozostająca w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- e) osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,

- f) osoba wspólnie zamieszkująca i gospodarująca oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- g) osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletni.

NAJCZĘSTSZE FORMY PRZEMOCY DOMOWEJ:

Przemoc fizyczna: bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie i inne.

Przemoc psychiczna: izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie i inne.

Przemoc seksualna: zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych i inne.

Przemoc ekonomiczna: niełożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek, niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie i inne.

Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej: wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozesyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają i inne.

Inny rodzaj zachowań: zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków i inne.

WAŻNE

Prawo zabrania stosowania przemocy i krzywdzenia swoich bliskich. Jeżeli Ty lub ktoś z Twoich bliskich jest osobą doświadczającą przemocy domowej, nie wstydź się prosić o pomoc. Wezwij Policję, dzwoniąc na **numer alarmowy 112**. Prawo stoi po Twojej stronie!

Masz prawo do złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy domowej do Prokuratury, Policji lub Żandarmerii Wojskowej.

Możesz także zwrócić się po pomoc do podmiotów i organizacji realizujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Pomogą Ci:

- **Ośrodki pomocy społecznej** – w sprawach socjalnych, bytowych i prawnych.
- **Powiatowe centra pomocy rodzinie** – w zakresie prawnym, socjalnym, terapeutycznym lub udzielą informacji na temat instytucji lokalnie działających w tym zakresie w Twojej miejscowości.

- **Ośrodki interwencji kryzysowej i Ośrodki wsparcia** – zapewniając schronienie Tobie i Twoim bliskim, gdy doznajesz przemocy domowej, udzielą Ci pomocy i wsparcia w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowej, a także opracują plan pomocy.
- **Specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej** – zapewniając bezpłatne całodobowe schronienie Tobie i Twoim bliskim, gdy doznajesz przemocy domowej, oraz udzielą Ci kompleksowej, specjalistycznej pomocy w zakresie interwencyjnym, terapeutyczno-wspomagającym oraz potrzeb bytowych.
- **Okręgowe ośrodki i lokalne punkty działające w ramach Sieci Pomocy Pokrzywdzonym Przestępstwem** – zapewniając profesjonalną, kompleksową i bezpłatną pomoc prawną, psychologiczną, psychoterapeutyczną i materialną.
- **Sądy opiekuńcze** – w sprawach opiekuńczych i alimentacyjnych.
- **Placówki ochrony zdrowia** – np. uzyskać zaświadczenie lekarskie o doznanych obrażeniach.
- **Komisje rozwiązywania problemów alkoholowych** – podejmując działania wobec osoby nadużywającej alkoholu.
- **Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej** – w zakresie uzyskania pomocy prawnej.

**WYKAZ PLACÓWEK FUNKCJONUJĄCYCH NA TWOIM TERENIE,
UDZIELAJĄCYCH POMOCY I WSPARCIA OSOBOM DOZNAJĄCYM
PRZEMOCY DOMOWEJ**

Uwaga: (dane wprowadza zespół interdyscyplinarny):

Lp.	Nazwa instytucji/organizacji	Adres instytucji/organizacji	Telefon	Adres e-mail

MOŻESZ ZADZWONIĆ DO:

- **Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” tel. 800 12 00 02** (linia całodobowa i bezpłatna), w poniedziałki w godz. 18⁰⁰–22⁰⁰ można rozmawiać z konsultantem w języku angielskim, a we wtorki w godz. 18⁰⁰–22⁰⁰ w języku rosyjskim.
- **Dyżur prawnitel. (22) 666 28 50** (linia płatna, czynna w poniedziałek i wtorek w godzinach 17⁰⁰–21⁰⁰) oraz **tel. 800 12 00 02** (linia bezpłatna, czynna w środę w godzinach 18⁰⁰–22⁰⁰).
- **Poradnia e-mailowa:** niebieskalinia@niebieskalinia.info. Członkowie rodzin z problemem przemocy i problemem alkoholowym mogą skonsultować się także przez **SKYPE: pogotowie.niebieska.linia** ze specjalistą z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – konsultanci posługują się językiem migowym.
- **Ogólnokrajowej Linii Pomocy Pokrzywdzonym tel. +48 222 309 900** przez całą dobę można anonimowo uzyskać informacje o możliwości uzyskania pomocy, szybką poradę psychologiczną i prawną, a także umówić się na spotkanie ze specjalistami w dowolnym miejscu na terenie Polski. Możliwe są konsultacje w językach obcych oraz w języku migowym.
- **Policyjny telefon zaufania dla osób doznających przemocy domowej nr 800 120 226** (linia bezpłatna przy połączeniu z telefonów stacjonarnych, czynna codziennie w godzinach od 9³⁰ do 15³⁰, od godz. 15³⁰ do 9³⁰ włączony jest automat).

Załącznik nr 6 do Standardów Ochrony Małoletnich

w Zespole Szkół w Chorkówce

.....
Miejscowość, data

**OŚWIADCZENIE RODZICÓW/OPIEKUNÓW O ZNAJOMOŚCI I PRZESTRZEGANIU
ZASAD ZAWARTYCH W STANDARDACH OCHRONY MAŁOLETNICH
W ZESPOLE SZKÓŁ W CHORKÓWCE**

Szkoła Podstawowa im. „Ignacego Łukasiewicza” w Chorkówce

Samorządowe Przedszkole im. „Baśniowa Kraina” w Chorkówce

Klasa/Grupa

Oświadczam, że zapoznałam/em się z:

- 1) Standardami Ochrony Małoletnich stosowanymi w Zespole Szkół w Chorkówce
- 2) Zasadami bezpiecznych relacji
- 3) Regulaminami stosowanymi w Zespole Szkół w Chorkówce
- 4) Procedurami stosowanymi w Zespole Szkół w Chorkówce

.....

.....

(podpis rodziców/prawnych opiekunów)

*Załącznik nr 7 do Standardów Ochrony Małoletnich
w Zespole Szkół w Chorkówce*

**MONITORING STANDARDÓW – ANKIETA DLA PRACOWNIKÓW
ZESPOŁU SZKÓŁ W CHORKÓWCE**

Lp.	Odpowiedz na poniższe pytania *	Tak *	Nie *
1.	Czy znasz treść dokumentu „Standardy Ochrony Małoletnich” w Zespole Szkół w Chorkówce		
2.	Czy uważasz, że potrafisz rozpoznać syndromy krzywdzonego ucznia/dziecka opisane w rozdziale 3 § 8. ?		
3.	Czy wiesz, w jaki sposób zareagować na symptomy krzywdzenia ucznia/dziecka opisane w rozdziale 4 § 9. ?		
4.	Czy zaobserwowałeś naruszenie zasad określonych w Standardach oraz w pozostałych regulaminach i procedurach przez innego pracownika? Jeżeli tak, opisz je poniżej		
NAPISZ: <u>Jakie zasady zostały naruszone?</u> <u>Jakie działania podjąłeś?</u>			
5.	Czy masz uwagi / sugestie / przemyślenia związane z funkcjonującymi w szkole „Standardami Ochrony Małoletnich”? Jeżeli tak, opisz je poniżej		
6.	Czy jakieś działanie związane z przyjęciem Standardów jest odbierane jako trudne lub niechętnie podchodzisz do jego realizacji z innych powodów? Jeżeli tak, opisz je poniżej		

* Wstaw znak X we właściwej kolumnie

**MONITORING STANDARDÓW – ANKIETA DLA UCZNIÓW
SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. I. ŁUKASIEWICZA W CHORKÓWCE**

Lp.	Odpowiedz na poniższe pytania *	Tak *	Nie *
1.	Czy znasz standardy ochrony uczniów obowiązujące w naszej szkole?		
2.	Czy w sytuacji doświadczenia przemocy, krzywdy wiesz, do kogo możesz się zwrócić, aby uzyskać pomoc?		
3.	Czy w przypadku stosowania wobec Ciebie agresji/przemocy, znalazł się ktoś, kto udzielił Ci pomocy? Jeżeli tak, to podkreśl, kto najczęściej udziela Ci pomocy**		
UczeńNauczycielInny pracownik szkoły			
4.	Czy byłeś/byłaś świadkiem, gdy stosowano agresję/przemoc wobec kogoś innego? Jeżeli tak, opisz poniżej jak zareagowałeś/zareagowałaś?		
5.	Czy w Twojej klasie istnieje problem przemocy lub agresji?		
6.	Jeśli w punkcie piątym odpowiedziałeś TAK to podaj przykład i <u>sprecyzuj okres w którym się to działo.</u>		

* Wstaw znak X we właściwej kolumnie

Klasa

**Podkreśl wybraną odpowiedź

Imię i nazwisko ucznia

*Załącznik nr 9 do Standardów Ochrony Małoletnich
w Zespole Szkół w Chorkówce*

Chorkówka ,

Z g o d a

Wyrażam zgodę na przytrzymywanie mojego syna / córki

..... w sytuacjach, kiedy jego/jej

zachowanie zagraża bezpieczeństwu i/lub zdrowiu jego/jej lub innych uczniów.

.....

.....

Data i podpis rodziców / prawnych opiekunów